

FÜGGETLEN UJSÁG

DEBRECENI

ELŐFIZETÉSI ÁR: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDEVRE 9, EGY HÓRA 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELNIK HÉTFŐ KIVÉTELVÉL MINDEN NAP.
KIADÓ: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐ-ÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVA-
TAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM 575.

DEBRECEN, 1928 OKTÓBER 12.

PÉNTEK

XXVI. ÉVFOLYAM 232. SZÁM.

Fölényesen mosolygott

a miniszterelnök ur ma délbén, mikor az újságírók egy bizottsági ülésen lelkendezve informálták a kanizsai választás részeredményeiről. Ezek a részeredmények már előrevetették a kormány-párti jelölt súlyos vereségének árnyékát, de Bethlen gróf egyáltalán nem jött zavarba, hanem azzal a fölényes mosollyal, amely fölényes mosolygás, illetőleg mosolygó fölényesség jellemzője a kormányrendszerünknek, ennyit választott az újságíróknak:

— Ez izgatja annyira az urakat? Fel-fujták egy kissé ezt a dolgot, úgy állítva be, mintha Nagykanizsán a kormány mérközne Kállayval, pedig a kormány-nak eszében sem volt felvenni a küzdelmet. Harcra a kormány és Kállay között már csak azért sem lehetett szó, mert hiszen hivatalos jelöltet sem állítottunk.

Mielőtt a miniszterelnök ur mosolyát és szavait egy kissé analizálnánk, hadd állapítsuk meg őszinte örömmel, megelégedéssel, sőt elégtétellel, hogy Kállay Tibor elsőpró győzelme a nyílt szavazás rendszere mellett olyan erkölcsi megszégyenítése a magyar reakciónak, amelyet 1919 ősze óta még alig szenvedett el.

Ez izgatja annyira az urakat? — kérdezte ma délelőtt Bethlen gróf az újságíróktól és bár a sorok írója nem volt jelen a kérdés elhangzásánál, mégis bizonyosra veszi, hogy a miniszterelnök nem csupán fölényesen mosolygott a kérdés feltevésénél, hanem fölényesen legyintett is hozzá.

Pedig, mi tagadás benne, nagykanizsai választás nem csupán azt a néhány újságíró izgatta, akik Bethlen grófot a részeredményeiről informálták, de izgatta az újságolvasókat is, izgatta az egész közvéleményt, sőt, halkán bevalljuk, hogy egyre erősebb az a gyűlölet, amely szerint a miniszterelnök urat is izgatta a kanizsai választás kimenetele. No, igen, igen, belátjuk, hogy egy kormányfőnek nem illik izgulni és teljes reverenciával fogadjuk a hírt, hogy a miniszterelnök urnak egyetlen arcizma sem rándult meg a kanizsai hírek hallatára, hanem fölényesen mosolygott, mikor közölték vele, hogy Nagykanizsa választói a nyílt szavazás rendszere mellett is követik azt a Kállay Tibort, aki csak néhány hete fordított hátat Bethlen grófnak és pártjának, mert rájött arra, hogy a miniszterelnök urék kormányzása falnak viszi az ország szerkezetét.

Hát mosolygott a miniszterelnök ur? Rendben van. Csakugyan, látszatra nem nagy eset, hogy egy kerület kormány-párti mívtoltát ellenzékire cseréli át. Marad még azért elég fejbőlintójas a parlamenti bársonyszékek mögött, akikkel szinte élvezet kormányozni. „Egy fecske nem csinál nyarat.” „Több is veszett Mohácsnál.” És még mennyi ilyen józsi szállóige akad, amelyek segítségével nem tulságosan nehéz lenyelni a legkihűbb egységpárti honfinak sem a nagykanizsai keserű pirulát.

És mégis, a miniszterelnök ur már-már történelmi jellegű avanszált fölényes mosolya körül mintha nem volna minden rendben. Tudniillik a miniszterelnök ur most úgy állítja be a dolgot, mintha a kormánynak semmi köze nem volna a kanizsai választáshoz, hiszen az egységpárt még hivatalos jelöltet sem állított. A kormánynak eszébe sem volt felvenni a küzdelmet — mondta többek között szószert Bethlen gróf. Bármilyen tisztelettel kell adózni egy szerény és szegény magyar állampolgár-

nak a miniszterelnöki kijelentések iránt, ez alkalommal mégis kénytelenek vagyunk a legteljesebb mértékben ellentmondani. A miniszterelnök ur, úgy látszik, hogy egyrészt egy kissé feledékeny, másrészt pedig rosszul van informálva. Mert az feltétlenül feledékenységre vall, hogy Bethlen gróf mai állítása szerint a kormánynak eszébe sem volt felvenni a küzdelmet Kállay ellen, holott néhány nappal ezelőtt éppen ő intézett sürgőnyt kanizsai híveihez, melyben kifejtette, hogy milyen nagy öröme szolgál, hogy a kanizsai választópolgárság ki akar tartani mellette. Ezt a sürgőnyt a Bazsó-párt plakatoztatta is,

mint megcáfolhatatlan bizonyítékát annak, hogy a miniszterelnök komolyan aggódik a kanizsai mandátum sorsáért. A miniszterelnök ur rosszul informáltságát pedig arra alapozzuk, hogy nem lehet azt mondani, hogy nem volt hivatalos egységpárti jelölt, amikor Gyömörey főispán, a kormány zalamegyei exponense hetek óta vezette a Bazsó-párt korteshadjáratát, de ezenfelül a legutóbbi vasárnap öt egységpárti képviselő mondott korteszbeszédet Bazsó mellett Nagykanizsán és ezekben a korteszbeszédekben olyan elkeseredett dühvel támadták Kállayt és olyan lelken-dező kéjmámorral ajánlották Bazsót,

ami félreérthetetlen jele volt annak, hogy az egységpárt presztizskérdésnek tekinti Kállay megbuktatását.

A kanizsai választás eredményéhez tulajdonképpen nem kell kommentár. — Csak négy adatot kell egymás alá írni a közvélemény iskolatáblájára:

1928.

NYILT SZAVAZÁS.

KALLAY 3477 szavazat.

BAZSÓ 1775 szavazat.

E négy adat önmagáért beszél. Akár fölényesen mosolygunk rajta, akár nem.

A „Graf Zeppelin” óriás léghajó reggel óta az óceán felett repül Amerika felé

Friedrichshafen, október 11. (Wolff-ügynökség.) A Graf Zeppelin léghajó ma reggel 7 óra 50 perckor felhős, de szélcsendes időben felszállott és elindult amerikai útjára. Midőn a léghajó a ma-

utirányt azután állapítják meg pontosabban.

Friedrichshafen, október 11. Reggel 7 órakor már feketéllett a léghajócsarnok környéke a kíváncsiak ezreitől. —

fogják tenni az utat Amerikába a „Zeppelin”-en és az utasok, akik drága pénzben megváltották jegyeiket, aztán a hírlapírók és filmfotografusok egész raja. Eckener 7 órakor jelt ad a beszálásra.

A döntő perc elkövetkezett.

Eckener parancsnok jelt ad a ballaszt kidobására,

amely a léghajót a csarnok talajához rögzítette. A súlyokat kivették, de a „Graf Zeppelin” alig centiméterekkel emelkedett. Erre azután egy újabb jelre a léghajó orrából és a faránál levő vizballasztokat is leeresztették. A vezényszó hallatszik:

Los!

Méltóságteljesen emelkedik a magasba a „Graf Zeppelin”. A motorok zúgnak, a légszavak süvitenek.

még egy rövid kör Friedrichshafen fölött és a léghajó nyugati irányban eltűnik a felhők között.

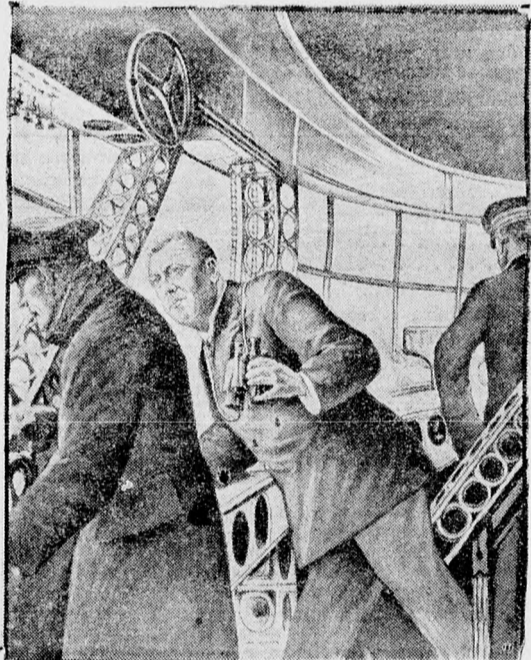
Basel, október 11. Gyönyörű napsütéses időben, 9 óra 30 perckor repült el a „Graf Zeppelin” Basel fölött.

Belfort, október 11. A „Graf Zeppelin” 9 óra 45 perckor elrepült a belforti erőd fölött.

Páris, október 11. (Wolff.) A lyoni katonai repülőtérén látták a Graf Zeppelint. A léghajó Marseille felé tart.

Páris, október 11. (Wolff.) Lyon elhagyása után a Graf Zeppelin déli irányt ugylátszik megváltoztatta s jelenleg nyugat felé tart a Garonne vidékén. Ha ezt az irányt meg tudja tartani, ennek feltétele azonban a jó időjárás helyzet, akkor a kontinentst már Bordeauxtól délre elhagyta.

Barcelona, október 11. A Graf Zeppelin este 6.50 órakor repült el Barcelona felett.

Az utrekelt Graf Zeppelin vezetői megfigyeléseket tesznek a levegőóriás haladásáról és megegyeszer visszatekintenek az elhagyott földre.

gasba emelkedett, a nézők tömege hatalmas üdvrivalgásban tört ki.

Dr. Eckener, a Wolff-iroda alkalmi tudósítója előtt kijelentette, hogy a léghajó először Basel felé veszi irányát, majd onnan dél felé fordul, a követendő

Nagy körben a rendőrség háromszoros kordont vont, hogy hivatalosan ne juthassanak be a léghajócsarnokba, amely ma ideiglenes léghajó állomás az európa-amerikai légi vonalon. Egymásután jönnek a hivatalos emberek, akik meg-

A kanizsai polgárság a nyílt választás ellenére is az ellenzéki programmal fellépő Kállaynak nyújtotta a mandátumot

Az egységpárti jelölt csúfos vereséget szenvedett — Kállay Tibor 3477, Bazsó József 1775 szavazatot kapott — A demokrácia nélkül nem lehet megteremteni a boldog és integer Magyarországot — mondta Kállay

Nagykanizsa, október 11. Nagykanizsa lakossága rendkívüli izgalommal várta a csütörtöki napot, amelyen a választó polgárságnak dönteni kellett arról, a reakciós nyílt szavazás rendszer mellett, hogy újból mandátumot ad-e Kállaynak, vagy az egységpárti jelöltet küldi-e a parlamentbe. Kanizsa lakossága megéreztte, hogy a csütörtöki választás túlnő egy

szürke választás keretén, mert ez a választás valóságilag erőpróbiája volt a reakciónak a demokratikus gondolat ellen.

Az egységpárt hetek óta hihetetlen erőfeszítéseket követett el jelöltje érdekében. Gyömörey György zalamegyei főispán személyesen vezette a kortéziát, amelyben támogatói voltak az állami és városi hivatalok vezetői

is. Bármennyire Kállay mellett nyilvánult meg a hangulat, bármennyire érezhető volt, hogy Kanizsa lakosságának túlyomó többsége helveselte azt, hogy Kállay hátat fordított a kormánypártnak és a demokratikus eszmék mellett kötötte le magát, mégis

bizonytalannak látszott a választás kimenetele, mert anyílt szavazás mai rendszere mellett Magyaror-

szágon a választók jelentékeny része a hatóságoktól és a kormánytól való függő viszonya miatt nem meri szabadon gyakorolni jogait.

A mai választás eredménye még a legoptimistább ellenzékiet is kellemsen lepte meg. Nagykanizsa polgársága és munkássága nem törődve a nyílt szavazással járó esetleges következményekkel, szíve sugallatát követve Kállay mellett szavazott és ezáltal olyan fölületes győzelmet szerzett jelöltjének és a magyar demokráciának, amely ékes tanúbizonysága annak, hogy

ennek az országnak a lakossága már torkig lakott a reakcióval.

Azok a politikusok, akik alaposan ismerik a kanizsai viszonyokat, azt állítják, hogy

az általános titkos választás rendszere mellett Kállay nem száz, hanem ötszáz százalékkal több voksot kapott volna az egységspárt jelöltjénél.

Ma reggel gyönyörű napsütéses időben kezdődött meg a választás nyolc órakor. A város tizenegy szavazó körzetében csoportosan jelentek meg a választók és a Kállay pártiak kezdetben aggodalommal gondoltak az elkövetkezendőkre, mert erőszakot tartottak, azonban

az erőszak elmaradt.

Szórványosan itt-ott befolyásolták az embereket.

tíz-husz-ötvenpengővel vásároltak egy-egy voksot, ahol tudtak

és itt-ott akadt egy-egy tulbuzgó hatóságú ember, aki az utolsó napon is korteskedett Kállay ellen.

Kilenc óráig körülbelül nyolcszáz szavazó szavazott le. Ebből 670 szavazat Kállaynak, 130 jutott Bazsósnak.

Meglepetést keltett, hogy

az a körzet, amelynek lakosai kilencven százaléka vasutasok, túlnyomó többséget biztosított Kállay számára.

A kiskanizsai választókörzetben fél tíz órakor Kállay 243, Bazsó 54 szavazatot kapott.

Tizenegy óra után Kállay 1121 szavazattal vezetett Bazsó 650 szavazata ellenében.

A városban általános derűtséget keltett a Bazsó pártiak egy naiv trükkje. Ugyanis nagy táblákat festettek, amelyre a következő eredményt írták:

„Bazsó 1537, Kállay 640.”

Kiskanizsáról az a hír érkezett, hogy ott a választás folyamán több gazda a választási elnök asztalára 20 és 40 pengőket tett le amely összegeket a megvesztegetésükre szánták. Éljen Kállay — kiállították ezek a becsületes polgárok — és Kállayra adták le szavazatukat.

Impozáns volt a munkásság felvonulása is, amely körzetenként zárt sorokban járult az urnák elé és egyöntetűen Kállayra szavazott.

Amint teltek az órák egyre nőtt az érdeklődés. A város lakossága sűrű tömegekben lepte el az utcákat és fogadta nagy lelkesedéssel az újabb és újabb eredményeket.

Fél egy órakor Kállay Tibor 2307 szavazattal vezetett Bazsó 865 szavazatával szemben.

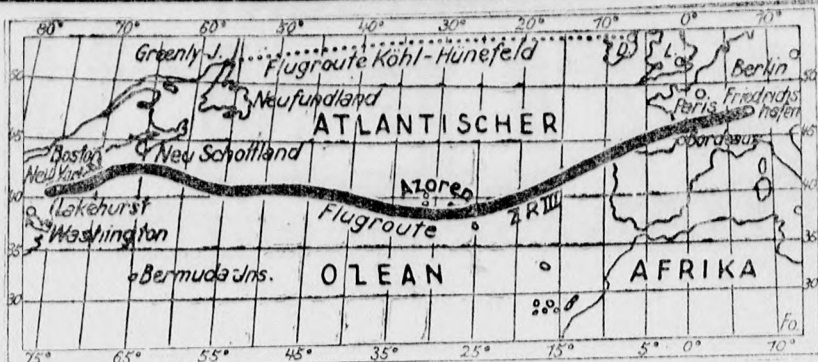
Sokan attól tartottak, hogy a kormánypárt később fogja felvonultatni embereit, de ez nem vált valóra, mert a következő félórakban Kállay nemesak megtartotta, de növelte előnyét.

Két óra tájban a kormánypárt pártirodáiban a kétségbeesés a tetőfokra emelkedett.

Már a legfanatikusabb kormánypártiak sem bíznak Bazsó győzelmében és az utolsó erőfeszítéseiket legfeljebb abban az irányban tették meg, hogy a kormánypárt csufos vereségét valamiképpen enyhítsék.

A városban mindenki sajnálja Bazsó József ipartestületi elnököt. Azt mondják, hogy

a legnagyobb lelkiismeretlenség

Az első Zeppelin léghajó út, amelyet Németországból Amerikába a Z. R. III. repült meg 1924-ben ugyancsak Eckener dr. vezetésével.

Valószínűnek tartják, hogy Eckener most is ezt az utvonalat követi. A pontozott vonal Köhl kapitány repülőgépe útja.

volt a főispán részéről beugratni Kállayval szemben ezt az egyszerű iparosembert, akinek egyáltalában nem voltak politikai ambíciói és kizáróan csak a főispán unszolására vállalta el ezt a kellemetlen jelöltséget.

Gyömörey György főispán, aki napokkal előbb még

azzal fenyegetőzött, hogy kö kövön nem marad, de Kanizsán a kormánypárti jelöltnak kell görnie,

ma a legszigorúbb inkognitóban tartózkodott Nagykanizsán. Az egyik kormánypárti korifeus lakásán ültette fel táborát, ahova ez alkalomra a telefont is bevezették. Innen adta utasításait, melyek azonban a kanizsai polgárokról hatástalanul peregték le.

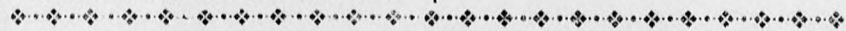
Délután két órakor Kiskanizsán már jóformán befejeződött a választás. A kiskanizsai három körzetben 562 szavazatot adtak le, amelyből Kállay kapott 505 szavazatot, Bazsó 147-et.

Délután két óra után már eldőlt a választás sorsa Kállay óriási fölünyével. Ebben az időtájtban Kállaynak 2875, Bazsósnak 1167 szavazata volt. Három órakor Kállay 3223, Bazsó 1476 szavazattal rendelkezett. Öt órakor zárták le a választást, amelynek végső eredménye a következő:

Kállay Tibor 3477,
Bazsó József 1775.

Este fél nyolc órakor hirdette ki a választási elnök a városháza erkélyéről az eredményt és adta át a mandátumot Kállay Tibornak. Az ünnepélyes aktus alkalmával

több ezer főnyi tömeg fél óráig tartó frenetikus tüntetést rendezett Kál-

A beszélő film premierje és az első gömbalaku ház Drezdában

A drezdai Jahresschau modern csodái

Drezda, 1928 október. Németország a kiállítások hazája. Lipesében csak nemrég fejeződött be a nagy őszi vásár. Berlinben a nemzetközi rádiókiállítás, München, Nürnberg és a többi nagyobb német város is mind kiállításokat hirdet. Drezdában pedig a Jahresschau Deutscher Arbeit hatalmas esernőknél vonzanak nagy tömegeket és rengeteg külföldit. A német alaposság itt már az ötletességgel párosul és a technika, valamint a tudomány legújabb eredményei mellett, a laikus szemlélő is megtalálja azt, ami érdekli.

Két szenzációja van az idej drezdai Jahresschaunak, az első gömbház és az első beszélő film. Mindkettő új, szenzációs élményt jelent a szemlélőnek, olyan csodálatos élményt, aminő csak az először látott, új dolgok szüzi, friss impressziója lehet. Drezda ezer szépsége és csodálatosan gazdag képtára mellett, nem utolsó sorban érdemes ezért is fölkeresni ezt a romantikus várost, ahol az elmúlt évszázadok gazdag emléke ölelkezik a legújabb kor modern csodáival.

A Jahresschau nagy, parkírozott területének a közepén áll a német építészeti csodája, a Kugelhaus. Az első gömbalaku épület. Vasbetonból épült, ötemeletes palota, amely csak abban különbözik a rendes, modern épületektől, hogy nem szögletes, hanem kerek, gömbalaku. Az aránytalanul kicsi alap-

lay Tibor és a magyar demokrácia mellett.

Este tíz órakor a Centrál-szálló nagyteremben 500 terítékes banket volt, de itt is olyan tömeg gyűlt egybe, hogy még a szálló folyosóit is megtöltötték. Amikor Kállay a terembe lépett, a megjelentek felugráltak helyeikről és tíz percig tartó tapsviharral üdvözölték. A banketen több felszólalás hangzott el, amelyekre Kállay meghatottan válaszolt és

hitet tett a magyar demokrácia eszméje mellett.

Kijelentette, hogy

olyan utra lépett, amelyről sohasem kíván többet lelépni,

mert demokrácia nélkül nem lehet megteremteni a boldog és integer Magyarországot.

Kállay nagyhatású beszédének a végén a következőket mondta:

— A kanizsai győzelmet teljes nyíltsággal a demokrácia javára lehet elkönyvelni, mert hisz!

talán még egyetlen magyar választásnál sem nyilatkozott úgy meg, mint épen itt, hogy fajra, felekezetre és társadalmi osztályra való különbség nélkül az egész társadalom összefogásából ajándékoztak egy képviselőnek mandátumot.

Mérföldjelző kö volt ez a választás és az új ellenzék, amely Kanizsán született meg, a nép barátja és hogy milyen lesz az ereje a parlamentben, azt a jövő fogja megmutatni, de már most felkészülünk arra, hogy a magyar polgárság szabadságjogaiért és igazságáért vívjuk meg a harcunkat.

A beszélő film premierje és az első gömbalaku ház Drezdában

zaton, amelybe a bejáratától vannak beépítve, nyugszik a hatalmas gömb-épület, mint valami óriási glóbusz. A modern építészeti első, fantasztikus kísérlete a minden oldalról lekerekített építkezésre, a gömbház, üzleti és kiállítási célokra szolgál. Öt emeleten rengeteg drezdai és más németországi cég gyártmányai vannak fölhalmozva. Itt mutatja be többek közt egy drezdai cigarettagyár a Bulgária Kronen elvezetési cigarettagyártási módját. Az emeletek a gömb alakjának megfelelően tájlanak, szélesednek, egészen középig, hogy aztán a legfelső emeleték ismét fokozatosan kekenyebbeké válnak. Furesz érzés kinézni a Kugelhaus ablakain, amelyek itt természetesen nem függőlegesen vannak a falba vágva, hanem a domború falnak megfelelően maguk is domborúak. A felület esigalépeszerű, de mégis kényelmes és az egész épületet erős vastabontások tartják össze.

A Kugelhaus ma még csak építészeti kísérlet, de ebből a csodából könnyen válhatik holnapra már gyakorlati szükségesség. A gömbházban nincsenek felesleges sarkok, minden zuga kihasználható és legnagyobb előnye, hogy aránytalanul kisebb telket igényel a rendes házaknál, mert hiszen csak fenn a levegőben terebélyesedik ki. Ma még megbámulni való csoda, vagy holnapután azonban, ki tudja hány gömbház sorakozik majd már a modern nagyvárosok felhőkarcolói mellé. Nem is

A Drezdai Független Újság példányonként vásároló 25 szelvény és 1 pengő

letétele ellenében egy hónapig használhatja a Drezdai Független Újság szelvény KOLCSÓN KÖNYVTÁRÁT.

2302 szelvény

olyan nehéz elképzelni az új utcákat, amelyek a házak keskeny talpazatuk felett úgy fognak libegni, akár a lég-gömbök.

A Tonfilm-et is a drezdai Jahresschau mutatja be először. Berlinben, az Admiralpalast Haller-revüjében s hallottam ugyan már egy rövid beszélőfilmet, amelyen Hans Brausvetter, az ismert filmszínész, Nagy Kató állandó partnere ad elő egy kuplét úgy, hogy még egy szereplővel együtt hol a színpadon, hol a filmen jelenik meg, az igazi Tonfilmet azonban a drezdai kiállítás szervezője az újszerűségre mindig éhes közönségnek.

A beszélőfilmtől hangos most az egész világ, bár ezt a zajt még nem annyira a hangfilm, mint inkább a körülötte megindult heves vita okozza. Pro és contra nyilatkozatok hangzanak el a beszélőfilmmel kapcsolatban, amely kissé megszdíti a szakembereket is. Ugy az amerikai, mint az európai filmproducerek úgy látszik félnek az új találmánytól, mert hiszen a beszélőfilm nyelvhez kötöttsége folytán egy csapásra megszüntetné a film nemzetközön voltát, ami mérhetetlen károkat okozna a filmiparban és nagy visszaesést jelentene. A beszélőfilm jövője alighanem el is fog válni a néma film utjaitól és egészen más jelentősége lesz, mint a mostani filmek egyszerű dialogizálása. Erre nincs is semmi szükség és a Tonfilm új találmánya előre inkább operák felvételeinél és filmriportoknál fog méltó feladatokat megoldani.

A Drezdában bemutatott első hangfilm sokban emlékeztetnek a filmekre még nem is olyan távoli óskorára, amikor még többnyire rövid, kómiikus jelenetekből állt a mozis műsora. Amint akkor a néma film arra helyezte a főszílyt, hogy a mozgást demonstrálja, most az első Tonfilmek a hanghatásokra vannak építve. A Jahresschau moziában bemutatott műsor tíz rövid jelenetből áll és mindvégig film azt illusztrálja, hogy az új hangfilmmel, illetve beszélőfilmmel a mozgás és a hang, illetve a szó szerves összefüggésben van. A hang ugyanabban a másodpercben hallható, amikor a filmen szereplő színész beszédre nyitja a száját, vagy amikor a képen leütik egy zongora billentyűjét, ami érthető is, ha tudjuk, hogy az új beszélőfilm már nem gramofon segítségével dolgozik, hanem a filmkockák szélén van a hang és a beszéd lerögzítve.

A bemutatott tíz rövid hangfilm közül az egyiknek például egy zongoraművész jelenik meg, udvariasan meghallik, helyet foglal a zongoránál és egy Bachot ad elő. A zongoraművész kezei és a zongora billentyűi közelről vannak fotográfálva, úgy hogy a mozgásnak és a hangnak eg időben való hatása jól ellenőrizhető. Egy másik filmen egy kómiikus ad elő kuplét, a harmadikon egy orosz dalárdát hallunk és látunk énekelni, a negyedikken a Laban-iskola növendékei zenekésírettel egy baletet táncolnak. Ezt a számot egy professzor külsejű úr rövid magyarázó előadással vezeti be és szinte dermesztően hat, amikor az előadó beszéd hevében egyszer az asztalra csap a filmen és mi ugyanabban a pillanatban halljuk is a koppanást. Ha sonló a többi film is, míg az utolsó egy uccai jelenetet mutat be. Nagyvárosi villamosok esilingelnek, társzekerek nyikorognak és mi nemesak látjuk a nagy város forgalmát, hanem halljuk is az ucca zait. Itt ugyan még szembe tűnnek a hangfilm hibái és tökéletlen ségei is, mert az ucca zsaivaiból csak azt halljuk tisztán, ami a felvevőgéphez közel történik, a távolabbi hangok gyengédek és elmosódtak. A kép befelvezése azonban frappáns: a távolból feltűnik egy katonazenekar, amelynek csinadrattája úgy erősödik fokozato-

san, ahogy a banda közönek ar távozásával megindul, míg az utolsó zenefelvezésnek az autók tülköznek film egysíku képén a város, a halott vásznon az a venedett meg a maga lá-

Drezda régi városrészei Frauenkirche körül kanyarog az évszázados paloták kizgatató elgondolái, hogy el előbb talán a jövőt két csodáját: a gömbalaku beszélőfilmet. Mult és jövő kezik egy végtelen egyben a ma csak átmeneti

Byrd kapitány a déli sarkon

Newyork, október 11. A néres sarki repülő tegnapból elindult és utban van a pedicációjára. Az expedíció 22 fős legénységét és vizs magával. Visszatér várható.

A miniszterelnök miniszter köszönetét inneni városok

Megemlékeztünk arról, inneni magyar városok debreceni értekezlete tizelte Bethlen István grókot és Scitovszky Béltert. Ez üdvözlésekre n van polgármesterhelyett miniszterelnöktől, mint a től köszönő válasz érke terelnők válassza a követ

A dunáninneni v mestereinek első kezele nevében jöleső távirati üdvö kérem elnök ur és értekezlet előtt ösz met. Bethlen

A belügyminiszter táviratozta:

A dunáninneni kulturális ünnepély letéről hoztam kü. köszönm. A mag azon leszek, hogy rának emelésére mess törekvéseket mess mogassam.

Vásáry István polgá a legközelebbi közgyűlé táviratokat.

Nagyértékű ékszer a Vigyázó hagyatékáról senki se

Budapest, október 1 Ferenc hagyatékának örökös, a Magyar Tud mia néhány napja mekerült sor a Károly k levő palota leltározás: az évtizedek óta lezár amelyek felett csak e annak felesége örökös számbavették az antik kat, a nagyértékű fest lora egész felszerelését kalmával a grófiné ág szekrényében egy ber került elő, amely hirt teljes pompájával ragy levők előtt. A szakértő pengőre becslili. Egy r nagyértékű antik nyal amelynek mai értéke pengő. Ilyen és más és ezek létezéséről Vig zselei között semmi ny tározó bizottság folyt még további értékes le

FELROBB EGY OLASZ MU

Milánó, október 11. A levő castagnolei munic és teljesen eltűnt a föl 6 halottat és 4 súlyos s a romok alól.

vizsgálták a termet és Toroczkai Oszvald munkáját kitűnőnek találták, mert hiszen még többet is végzett, mint amennyire vállalkozott.

A világítási vállalat viszont bejelentette a tanácsnak, hogy a terem világítási felszerelése kiegészítésre szorul és a csillárt is meg kell javítani. A tanács felhívta a vállalatot, hogy adjon költségvetést a munkálatokról és a költségvetés ismeretében majd dönt a világítás ügyében.

Száraz idő, némi lehüléssel

A Meteorológiai Intézet jelentése október 11-én délben 12 órakor:

A helyzetek gyorsan változnak. Dél-nyugatról magasnyomású hullám nyomul Középeurópába és összeköttetésbe jutván az északi hideg levegővel kapcsolatos magasnyomású területtel, a depressziós rendszert kelet felé nyomja. Az esti órákban Irország előtt megjelent új depresszió ma reggel már Angolország felett van és erős időjárás zavart okoz. Németországban az elvonult minimum mögött erősen lehült a levegő. — Hazánkban az alacsonynyomású képződmény csak kevés esővel, de — különösen éjjel — jelentékeny enyhüléssel járt. A hőmérsékleti minimumok 7—8 fok között ingadoztak. A maximum 21 fok Celsius volt Turkevény. Az esők inkább csak a Dunántúlra szorítottak. Budapesten október 11-én délben 16 fok Celsius a hőmérséklet.

Jóslat: *Atmenetileg száraz idő, némi lehüléssel.*

A vas- és fémmunkások jubiláris ünnepi közgyűlése

A vas- és fémmunkások debreceni csoportjának vezetősége közli:

A vas- és fémmunkások csoportja 25 éves fennállása alkalmából 1928. évi október hó 14-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Munkás Otthon nagyertermében jubiláris díszközgyűlést tart.

A díszközgyűlés programja: 1. Előképző jelenet. Bemutatja a vas- és fémmunkások vígalmi gárdája. 2. Szavalat. A mi utunk. Irta Vanczák János. Előadja Pásztor Károly. 3. A munka dala. Fel szocialisták. Énekli a vas- és fémmunkások dalkara. 4. A díszközgyűlés megnyitást. 5. Üdvözlő beszéd. Tartják Bárdos Ferenc országgyűlési képviselő, a vas- és fémmunkások központi Szövetsége elnöke és dr. Györky Imre országgyűlési képviselő, a vas- és fémmunkások központi szövetsége ügyésze. 6. Üdvözlések különböző testületek és egyesületek részéről. 7. Két gránátos. Magyar dalok. Énekli Simon István operatárs. 8. Zászlónk kibontva. Énekli a vas- és fémmunkások dalkara.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 11-én, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Születések:

Tóth Sámuel férjiszabóság fia Artur. Major Dániel npsz. leány Magda; Szabó Károly máv. órabéres fia Károly; Németi János fm. fia Imre; Bihari Béla kereskedőség leány Katalin; dr. Zuberecz János orvos leány Franciska; Nagy István kőműves leány Júlia; Borbély Béla főkönyvelő leány Edit; 1 halva születés és 3 törvénytelen nijszülött.

Eljegyzések:

Pach Dezső r. kath.—Révész Irén g. kath.; László Sándor ref.—Mester Erzsébet r. k.; Bardovics Ferenc r. kath.—Zilahi Róza ref.; Lakatos József ref.—Szónyi Ágnes ref.; Nádas Imre ref.—Pócs Julia ref.; Kiss Gyula ref.—Fazekas Róza ref.; Tóth Gábor ref.—Bíró Margit r. kath.; Horváth Jenő ref.—Ludmányi Ágnes ref.; Krajcsi Mihály ág. ev.—Szentesi Eszter ref.; Kiss János ref.—Kiss Róza ref.; Makai László ref.—Kiss Erzsébet ref.

Halálozások:

Károcs Kálmán ref. 41 éves Kécs u. 14; özv. Fehér Istvánné r. kath. 73 éves Vasvári u. 8.

Eddig 27 halottat és 30 sebesültet hoztak ki az összeomlott prágai ház romjai alól

Prága, október 11. Tegnap egész nap és éjjel megfeszített erővel dolgoztak a bedőlt üzemház romjainak eltakarításán.

A halottak száma 25-re, a sebesülteké 30-ra emelkedett.

Az eltiint munkások egyrésze kopogással adott életjelet a betonpincéből. Remélik, hogy az eltűntek egy részét még életben találják. A betemetetteknek oxigént és élelmiszereket bocsátottak le. A mentők munkájára nagy veszedelmet jelent, hogy a szomszédos épület bedőléssel fenyeget.

A parlamenti ellenzék akciót indít a telekérték adó országos bevezetésére

Ezzel a progresszív adónemmel akarják elűntetni Budapest és a vidéki városok költségvetéseinek deficitjeit

Budapest, október 11. A fővárosi költségvetésében a házbérek stabilizációja kapcsán három millió pengő deficit mutatkozik. Ennek elűntetésére a főváros tanácsa új adóforrásokról akar gondoskodni. Ezzel párhuzamosan a nemzeti demokrata, továbbá a szocialista párt részéről felvetődött a telekértékadó ismét való bevezetésének gondolata tekintettel arra, hogy a telekértékadó a háború előtti időben legális adónem volt. Egyelőre a kormány még nem nyilatkozott abban a tekintetben, hogy a telekértékadó felvetésével mi az

álláspontja. A fővárosi pártok azonban remélik, hogy a fővárosra vonatkozóan ezt a tervet egyöntetűen meg tudják valósítani. A parlamenti ellenzék most akciót akar indítani, amelynek során indítványt fog tenni a Házban, hogy a telekértékadót országosan vezessék be, mert ezáltal azt remélik, hogy egyrészt a progresszív adózást elősegíthetik, másrészt a vidéki városokat olyan adóforráshoz juttathatják, amellyel a városok a háztartásukat és a szükséges beruházásokat külföldi kölcsön nélkül is realizálhatják.

Riport a hordárról, aki ujabban divatba jött, de nyomorog Debrecenben

A régi magyar nyelv közszolgának nevezte őket

Az uccasarkokon állanak, egyparkát viselnek, amelynél egy réztáblácska fénylik, jelezve a megbízónak, hogy hányas számú közszolgának ad megbízást valamely feladat elvégzésére. Az újabb nyelv hordárnak nevezte el őket; mennyivel szebb, jobb volt a régi kifejezés. Csiky Gergely darabjainak nyelvén: Közszolga. Aki a közt szolgálja. Mindenkitől elfogad feladatokat és elvégzi őket pontosan, élő bizonyítékul szolgálván arra a tételre, hogy a köz java az egyes polgárok javából tevődik össze. Mindig a megbízhatóság mintaképe volt. Szerelmes levelet, váltóját, pénzt bátran rábízhatta mindenki. Igen sok hordár hatalmas összegeket vitt ide-oda nem egyszer. — vagyis Magyarországon lévén, — tegyük hozzá — hatalmas összegről szóló váltókat és a hírlapi krónika évtizedekre visszamenőleg talán fel sem mutat olyan hímesetet

a hordár Debrecenben kiment a divatból. Alig lehetett egyet-egyet látni s ha az embernek valami megbízni valója volt, alig lehetett hordárt találni. Egy esztendő alatt most mintha megszanorodott volna a számuk, az állomás mellett s egy-két uccasarkon ujabban már ott áll a talicskájuk, csak hogy sajnos ezek a talicskák mindig nagyobb számban vannak jelen és mellettük áll, vagy rajtuk ül az a néhány hordár, akinek a *leszegyedett gazdasági válságokkal egyre küzdő és egyre alul maradó Debrecen bizony nagyon sovány kenyeret tud nyújtani.* Mert nem igaz az, hogy nem akad jóves-bajos ember, akinek annyi a dolga, hogy nem ér rá maga elmenni mindenüvé. A baj, a gond az csak szaporodik. Ellenben igen kevés számmal akad olyan jómódu ember, aki magánúton elintézésére a köz szolgáját, a derék hordárt vehetné igénybe. A Széchenyi ucca sarkán is két hordárt találunk ma délután. Ott ültek, pipáztak és keleti nyugalommal várták a pasasérokat, akik valami megbízást adnának nekik.

— Bizony uram — mondja az egyik — nehéz a mi életünk. Egyre nehezebb lett a háború alatt s azóta meg éppen kibírhatatlan. A moratóriummal kezdődött a baj a háború elején, meg a katonák haretérré vonulásával. Egyszerre megszűnt a hordár jó élete, mert a moratórium miatt nem kellett meghosszabbítani a váltókat, szerelmes levelet pedig meg bukta virágot nem kellett hordani ott, ahol a fiatal emberek virágja bevonult.

Ne tessék mosolyogni, hogy így mondom el, a hordár sok mindent látott a világból, amiről más embernek sejtelleme sincsen. Mi amnyi szerelmes levelet vittünk fiatalemberektől, szép asszonyoknak, leányoknak, meg vissza, hogy de sok titkot szedtünk össze közben. Volt nem egy szép asszony, akinek az ura jól megfizette volna azt a titkot, amit a hordár megőrzött. Csokor, sürgető levél, egy-egy ruha, ékszer gyakran fordult meg a hordár kezén. Igaz, hogy megfizettek érte, mert a szerelmes ember rendszeren gavallér. Nem sajnálta a hordártól a koronát, meg a forintot. *Hei, hány találkozóra hívtam én már asszonyokat, leányokat, fiatalembereket!* Tessék elhinni, az is egy nagy bajunk nekünk, hogy megszűnt a világhban az a nagy szerelm, ami volt.

— A zálogház szintén olyan hely volt, amelyet gyakran kerestünk fel. Olyan fiatal emberek küldöztek oda hennünket, hogy a világ el se hitte volna, ha nyíltan kimondjuk. Nem is tudom én, miéle világ ez már, hiszen most is teli a zálogház, de most tán senki se restell odaállni a kis ablakhoz. Az emberek hozzá szoktak ahhoz, hogy minden bajukat

maguk intézzék el. Ismerek olyan urat, aki azelőtt a szomszéd házba sem ment el, hanem névlegyet küldött a hordárral, most meg az uccán löt-fut, meg a vilámon a város egyik végéből a másikba. Igen. Azt is tessék megírni, hogy a telefon is nagy baj, ugy elszaporodott, mint a dög! Az is a hordár kenyerét veszi el.

— Nagyon sok nyomorúságon mentünk keresztül, amíg idáig jutottunk, a

Pasasér a láthatáron.

esomagok hordása maradt meg csak a számunkra, annak is csak egyrésze, hiszen sokan maguk viszik villamoson vagy fiákeren. Mult idő táiban kevesen maradtunk, de hogy az Isten megadta ezt a nagy nyomorúságot, mindig többben és többben állanak mellett a hordárplacra. Akik vagyunk, sok másféle foglalkozást hajtunk. Minden a világon, még a vásári kirakóknak is hordjuk az árut.

— Nagyon ritka ut az uram — és itt belerug az öreg a talicskába, amelynek kemény oldaljáról az imént állott fel — amelyikre nem talicskával megy a hordár. Pedig az az igaz, az lenne a fizető. Így aztán élünk, nyomorgunk, ha kevés a munkánk, kevesebbet eszünk, ez a hordár sorsa a mai világban!

Magyar műsor volt tegnap a rádió minden hullámhosszán

Jelentettük tegnap, hogy szerdán este Európának majdnem valamennyi vezetesebb rádióállomása magyar műsort közvetít. Alkalmunk volt tegnap este a rádiókészülék kondenzátorgombját végigforgatni, hogy ellenőrizzük a ritka rádióeseményt.

Minthogy valamennyi koncertet ugyanabban az időben tartották meg, lehetetlen volt végigkísérni a műsorokat, de egy-egy hangfoszlányt sikerült elfogni és megállapítható volt, hogy a magyar hangversenynek igen kedvező időjárás és legkörülményesek is segítettek. Kopenhágát éppen akkor sikerült hallani, amikor Telmányi Emil hegedült. Volt egy negyedóra, amikor Európának hat nevezetes stúdiójában Molnár Ferenc

MEGHÍVÓ.

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

BUDAPESTEN

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érközéi oldalával szemben levő

GRAND HOTEL P A R K NAGYSZÁLLODA

Budapest, VIII., Baross tér 10. sz., mert

20% engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olesó szobárainkból,

10% engedményt kap olesó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha.)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon érzi magát! Elsőrendű kiszolgálás szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.

darabját látszották. Bartók Béla domináns a magyar muzsikusa alapítani, hogy a késők nagyon érdekesen állították össze és Liszt, Hubay melkomponistákat szólalkes jelenség volt, amikor a német, dá

Békés László szerdán esz...

Nyiregyháza hatalmas arányokban egyháza is a Magyar mozgalom. Kereskedés tüzetől őszsem foglalkozniak ma 3-án kezdődő Magyar. Milyen legyen a csupa magyar árut egyen a magyar áru met biztosító hét, közönség teljes mérsorsdöntő jelentősége

A Kereskedők és különösen lázas a te a vezérkara a nagy nek. Tenni, tenni, teljesző lépett a naci helyébe, megmenteni sági életet, ez a legs A Kereskedők és G

szerdán este nyolgyültek a város hogy meghallgassák

a Kereskedelmi és két és a Debreceni sületének elnökét a lélmáiról. A keresked adóit nagy érdeklő

Györgyi a

Egy lakás m

A városi tanács megjelent Györgyi az iparművészeti isk jelentette, hogy gróf kultuszminiszternek receni egyetemi taná A tervek annyira me tuszminiszternek, ho

intézkedett az épít nali megindításáról kiltatásba helyezett amiből 18 tanári la

A Debreceni Függ katársa beszélgetést Dénes műépítéssel, hogy több típusu ter miniszternek.

A tervek szerint a ötszobások lennéne forttal el

A lakások közt lesz földszintes épületek, épület, amelynek a f a lakoszobák, az en hálószoba. Tervezett amelyeknek a földsz

Zárt ajtók mög és kereszténysz

Bécs, október 11. M tek meg azok a nagyj közások, amelyeknek belső leszerelése és nek megszilárdítása. a mai első konferenc találos jellegű és a később fog mutatkoz

A tanácskozást Sz kancellár a parlame óra há hivt

Egy órával előbb tek a kancellárnál a képviselői, nevezetesen

darabját játszották, ugyanez pedig Bartók Béla dominálta a vezető helyet a magyar muzsikusok közül. Meg kell állapítani, hogy a különféle rádiótársaságok nagyon érdekesen és változatosan állították össze magyar műsoraikat és Liszt, Hubay mellett főleg a modern komponistákat szólaltatták meg. Érdekes jelenség volt, hogy ugyanakkor, amikor a német, dán, svéd, finn és svájci

állomások magyar műsorokat közvetítettek. Budapestén vegyes külföldi műsoru hangversenyt adtak és nem gondoskodtak arról, hogy itthon is a magyar irodalom és művészet reprezentatív maníer jussanak szóhoz. A tegnapi nagyszabású magyar szellemi propagandából ilyenformán kizárták azokat, akiknek csak detektoros készülékeik vannak.

Békés Lajos a kamara alelnöke szerdán este előadást tartott Nyiregyházán a magyar hétről

Nyiregyháza, október 11. Hatalmas arányokban bontakozik ki Nyiregyházán is a Magyar Hétet előkészítő mozgalom. Kereskedők, iparosok lelkesedés tüztől ösztönözve egybeállították össze magyar műsoraikat és Liszt, Hubay mellett főleg a modern komponistákat szólaltatták meg. Érdekes jelenség volt, hogy ugyanakkor, amikor a német, dán, svéd, finn és svájci

egyháza kereskedő társadalma.

A kör díszterme zsúfolásig megtelt érdeklődő iparosokkal és kereskedőkkel, akik nagy szeretettel és sok melegséggel fogadták Békés Lajost és nagy figyelemmel hallgatták fejtegetéseit. Ezeknek során Békés Lajos nagy lelkesedéssel mutatott rá a Magyar Hét nemzeti jelentőségére és mély tudással fejtette ki, hogy milyen nagy jelentőségű s eredményeiben mérhetetlen nagyságú a Magyar Hét sikere, amely a magyar közgazdasági élet föllendülését és a munkanélküliség megszüntetését jelentené. Rámutatott arra, hogy a magyar kereskedelem mily készséggel és teljes apparátussal áll a cél szolgálatába, amelyet el kell érni mindenképen.

A közel egy óras fejtegetés során többször hangzott fel taps és a helyes kifejezése. Az előadás után a jelenlevők meleg ünneplésben részesítették Békés Lajost, akinek a kör vezetősége köszönetét fejezte ki és tiszteletére vacsorát adott, amelyen Nyiregyházának nemesak iparos és kereskedővilágának színe-java, hanem egész társadalmának képviselői is nagy számban jelentek meg.

Györgyi Dénes műépítész bemutatta a tanári lakások terveit

Egy lakás minden komforttal ellátott öt szobából fog állani

A városi tanács csütörtöki ülésén megjelent Györgyi Dénes műépítész, az iparművészeti iskola tanára és bejelentette, hogy gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszternek bemutatta a debreceni egyetemi tanári lakások terveit. A tervek annyira megtetszettek a kultuszminiszternek, hogy

intézkedett az építési akció azonnali megindításáról és erre a célra kifizetésre helyezett 700.000 pengőt, amiből 18 tanári lakás épülhet fel.

A Debreceni Független Ujság munkatársa beszélgetést folytatott Györgyi Dénes műépítésszel, aki elmondotta, hogy több típusú tervet mutatott be a miniszternek.

A tervek szerint a tanári lakások ötszobásak lennének, minden komforttal ellátva.

A lakások közt lesznek szabadon álló földszintes épületek, továbbá olyan épületek, amelyek az emeleten pedig a lakószobák, az emeleten pedig a hálószoba, Tervezett olyan lakásokat, amelyeknek a földszintjén van az egyik

lakás, a másik lakás pedig az emeleten és lesznek ikerházak is.

Az orvoskari professzorok lakása a klinikai telepen épül fel, hogy a tanárok közel legyenek a klinikáikhoz, a többi kar tanárai számára pedig a jelenleg tanári lakásokul szolgáló épület köré, részint pedig a központi egyetemi épület és az egyetemi sporttér között eső területen építenek fel lakásokat. A kultuszminiszter hangsúlyozta, hogy az építkezésnél nagyon vigyázni kell a vegetációra és egyetlen fát sem szabad feleslegesen kivágni.

A terveket rövidesen bemutatják az egyetemi tanácsnak és az egyetemi építő bizottságnak s akkor történik meg a döntés, hogy milyen típusokat építsenek.

Az építkezésre még karácsony előtt kiírják a pályázatot és úgy remélik, hogy a tanári lakások az ősszel már beköltözhető állapotban lesznek.

Ilyenformán a jelenleg tanári lakásokul szolgáló épület felszabadul és átadható eredeti rendeltetésének.

Zárt ajtók mögött tárgyalnak az osztrák szociáldemokrata és keresztényszocialista vezetők a Heimwehr és a Schutzbund leszereléséről

Bécs, október 11. Ma délben kezdődtek meg azok a nagyjelentőségű tanácskozások, amelyeknek célja Ausztria belső leszerelése és politikai helyzetének megszilárdítása. Természetes, hogy a mai első konferencián a vita csak általános jellegű és a végleges eredmény később fog mutatkozni.

A tanácskozást Seipel szövetségi kancellár a parlamentbe féltizenként órára hívta össze.

Egy órával előbb azonban megjelentek a kancellárnál a többségi pártok képviselői, nevezetesen a német néppárt

részéről annak elnöke, Wotawa dr., továbbá Hampel dr. Clessin, a keresztényszocialista párt megbízásából Fink dr., Gürtler, Kuntschak, ugyszintén a gazdapárt nevében Schönbauer dr. és Tauschitz. Ezen a szűkebb tanácskozáson arról volt szó, hogy egységes felfogás alakuljon ki és körülhatárolják azt a területet, amelyre a tárgyalásoknak szorítkozniok kell, különös tekintettel arra, hogy

a belső békét csak akkor lehet biztosítani, ha a leszerelés nem csupán a katonailag megszervezett különít-

ményekre terjed ki, hanem egy a gazdasági, mint a politikai érdekeképviselésekben, a közélet és a gazdasági élet terén egyaránt lehetővé válik a terror kiküszöbölése.

A cél az, hogy már a mai tanácskozáson megállapítsák a konferencia munkaprogramját.

A megbeszélés után Seipel kancellár a keresztényszocialisták klubjába ment, ahol együtt volt a pártvezetőség és a kancellár tájékoztatta saját pártjának vezetőit erről a szűkebb tanácskozásról.

Féltizenkét órakerült össze a pártközi konferencia a parlamentben,

amelyre a többségi pártoknak előbb felsorolt képviselőin kívül megjelent a szo-

ciáldemokrata párt vezetősége részéről Seitz polgármester, Bauer dr. és Danneberg dr., ugyszintén Eldersch a parlament miniszterelnökségi szalonjában. — Seipel kancelláron kívül a kormányt még Hartleb helyettes kancellár, Kienböck pénzügyminiszter és Slama igazságügyminiszter képviselte.

A konferencia, amely

zárt ajtók mögött folyt,

délután negyedkét órakerült félbeszakadt s holnap folytatják. A kancellár volt az első felszólaló, aki ismertette a célt és a problémákat, amelyek megoldásra várnak, továbbá felsorolta a belső leszerelés előfeltételeit, mire széles mederben megindult az általános vita.

Él és Debrecenben szolgál a nyirlugosi kondáslegény, akiről azt pletykálták, hogy vetélytársa agyonverte és holttestét a földbe szántotta

A letartóztatott embereket szabadon bocsátották

Megirtuk, hogy a nyirbélteki esendőség megindította a nyomozást Nagy János nyirlugosi 26 éves kondás ügyében, aki hirtelen eltűnt a faluból és egy hétig nem akadtak a nyomára. A falubeliek azt beszélték, hogy a kondást megölték és holttestét elásták a szántóföldön. A nyomozás során a esendőrök elfogták Losonczy Gyula uradalmi traktorkezelőt, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy ő tette el láb alól a kondást. Egy leányuk udvaroltak mind a ketten, féltékenykedtek egymásra, többször összevesztek. A pletyka azt hiesztelte, hogy a traktorkezelő agyonverte és a holttestét traktorral beszántotta a földbe.

A esendőrök előtt a gépész kijelentette, hogy nem tud a kondásról semmit és neveltséges pletykának minősítette azt a hírt, amely szerint ő ölte volna meg vetélytársát. Semmi terhelő adat nem merült fel ellene, de azért a gyanúok alapján csak tovább folyt ellene az eljárás és még három társát is gyanuba vették és többször kihallgatták a kondáslegény eltűnésére vonatkozóan.

Csütörtökön reggel szenzációs fordulat következett be a nyirlugosi eltűnt kondás ügyében és

egyszerre tisztázódott a gépész szerepe és kiderült, hogy csunya pletyka miatt került kellemetlen

helyzetbe. A kondáslegény él és semmi baja.

A debreceni rendőrségen csütörtökön kora délelőtt megjelent Nagy János Maróthy György uca 38. szám alatt lakó gazdálkodó és bejelentette, hogy

az a nyirlugosi kondás, akinek borzalmas megöléséről írnak a lapok, nála szolgál és kint dolgozik a tányán.

— Ő szántia a földemet és nem szántották holttestét a földbe — mondta — azt a gépészt ártatlanul vádolják és tenni kellene valamit, hogy szabaduljon a gyanu alól. En azért jöttem, hogy ezt bejelentsem.

Elmondta aztán a gazdálkodó, hogy amikor Nagy János kondás beszegődött hozzá eselédnek, elmesélte, hogy a faluból bucsu nélkül jött el. Nagyon félt tovább is ott maradni a gépész miatt, aki nagyon haragszik reá, amiért udvarolt a Gaál Erzsébet kertészleánynak akibe szerelmes is lett. Attól tartott, hogy komoly baj származna abból, ha továbbra is a faluban maradna és udvarolna a leánynak.

A kondáslegény megkerülése egy szerre végét szakította a csunya pletykának és a esendőrök is megszüntették a kihallgatásokat és a további nyomozást.

Ez a nemzet nem bírja ki egy lelki Trianon átkait, mondta Raffay püspök

Az osztályokat és felekezeteket nem egymás ellen ingerelni, hanem egymással harmóniában melengetni kell

Budapest, október 11

Csütörtökön reggel évi rendes közgyűléssükre jöttek össze a bánvai evangélikus egyházkerület delegátusai. Féltíz órakerült nyitotta meg Raffay Sándor a közgyűlést és ismertette az utolsó egyházi teendőkről szóló jelentését.

— Nagyon nagy szükség van a közéleti embernek — mondta a püspök — az emberektől remélt elnézésre és az Istentől kért bocsánatra. Mert akaratlanul is olyan helyzetekbe kerülhet, amelyekben az állásfoglalás, de még a pusztai tájékozódás is rendkívül nehéz. Áll ez különösen a mi mai helyzetünkről, amelyben úgy az állammal, mint a társadalommal és a többi egyházzal állunk. Ez a helyzet egy szóval minősítve: kedvezőtlen.

Országos törvények biztosítják ugyan az egyházak egyenlőségét és viszonyosságát, de ez a gyönyörű élv, amely az egyházak testvéries együttélésének, a nemzet és a társadalom javára szolgáló együttes munkálkodásának és a felekezetek békeességének kizárólagos alapjai és biztosítékai, mindez csonka országunkban ma inkább csak elmélet és nem gyakorlat.

— A jelenségekre — folytatta a püspök — hivatkozni nem akarok. Mert nem az a céloim, hogy szítsam a tüzet,

hanem, hogy a tagadhatatlanul terjedő beteges jelenségekre a gyógyító erő birtokosainak ügyelmét felhívjam.

Ez a nemzet nem bírja ki egy lelki Trianon átkait. Belsőleg meghasonlott nemzetre haldál vár. Nekünk a társadalomban kialakult és fennálló osztályokat és felekezeteket nem egymás ellen ingerelni, hanem egymással harmóniában melengetni.

Aspirin

tabletták

csak az eredeti csomagolásban a zöld szalaggal valódiak.

Mindenféle pótstert utasítson vissza.

Minden gyógyszer-tárban kaphatók.

nemesak emberi, hanem hazafias kötelességünk is.

— Egyedül az eszményi egyesülés féltve dédelgetett szempontjából kell megítélni, ha mi protestánsok a „Mortallium Animos”-féle pápai rendeleteket vagy utabban a vegyesházasságok ellen megindult mozgalmakat szövésszük. Gyarulás és ferdítését hirdetni, hogy mi ezzel más felekezet magánügyeibe avatkozunk. Nem egy felekezet ügye ez, hanem a nemzet egységének és társadalmi nyugalomának kérdése. Lelkem bizodalomával és szívem eszedésével kiáltozom át a tulsó táborba:

Emberek, magyarok, becsüljék meg egymást, tiszteljék egymás vallásos hitét, őrizzék meg a felekezeti békeességét, óvják meg a nemzet nyugalomát, ne csak alkainkon, éljen a Pax és Justitia gyönyörű jelszava,

hanem juttassuk diadalra azt a türelem és megértés gyakorlásával. Olyan sok a külellenség, olyan sok az országban a nyomor, a szenvedés és a boldogtalan ság, hogy

az egyházaknak belső békére kell törekedniük, nem pedig háborút sziszitálni.

Az evangélium lelke számírvé bolyong, — fejezte be Raffay püspök nagy tetszéssel fogadott szavait, majd áttért az evházkerület belső ügyeinek ismertetésére.

A püspöki jelentés minden pontját egyhangu helyeslés kísérte.

A kormányzó aláírásával ellátott képet nyerték a debreceni leventék a céllövő versenyen

Most folyt le Budapesten a leventék céllövő és sportversenye.

A debreceni leventék kitétek magukért és igen dicsőre méltóan szerepeltek. Az országos levente céllövő bajnoki versenyen a Debrecen városi leventecsapat nyerte nagy fölönnnyel az első díjat, illetve az országos bajnokságot. 94 százalékos átlagos eredménnyel, ami kiváló teljesítmény.

A céllövő csapat tagjai voltak: Piko a legnagyobb egységét érte el, 97 százalékos találat, továbbá Gerőcz, Lóki, Tóth Sándor és Molnár leventék. (Tóth Sándor már előzőleg a hajdumegyei versenyen is nyert.)

A szépen szereplő ötös csapat örökös díjként megnyerte Horthy Miklós kormányzó rezkarc portéját a kormányzó saiatkezü aláírásával.

ugvancsak örökös díjjal nyerte meg a csapat Pécs város tiszteletdíját, egy extra, díszes kiállítású céllövő fegyvert, amely ezüst plaketten van ellátva.

A csapat ugyancsak vándordíjat is nyert egy hatalmas ezüstserleget,

amely az Országos Testnevelési Tanács versenydíja volt. A serlegen a következők felirat áll:

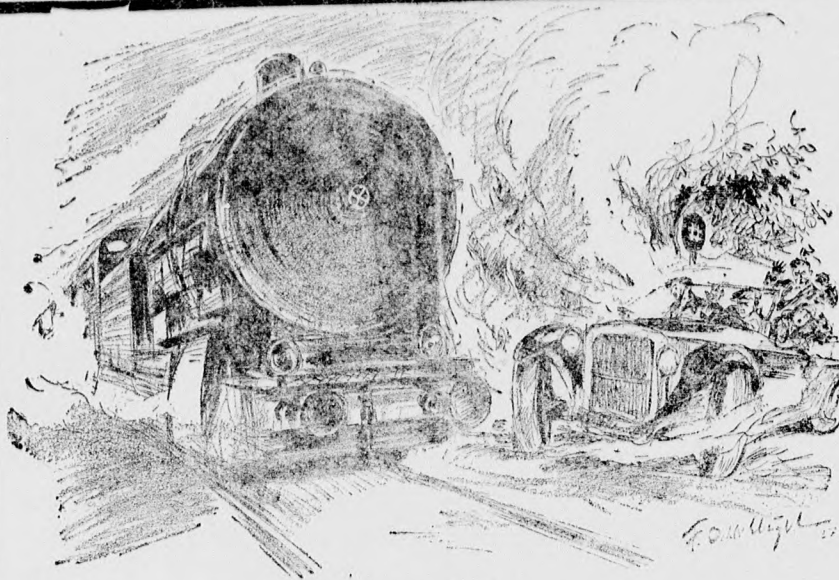
„Az Országos Testnevelési Tanács vándordíja az Országos Levente bajnoki céllövő versenyen. 1928.”

A szép nyerelemény tárgyakat a testnevelési vezetőség a Nemzeti Hitelintézet kirkatában fogja közszemlére kitéteni.

Ami az atletikai versenyt illeti, itt is szépen szerepeltek a debreceniek. Ki kell emelni Szilágyi Dezső levente teljesítményét, aki a 400 méteres siktutás harmadik helyezette lett. Ez az eredmény nagyon szép, mert tekintetbe kell venni, hogy a versenyen versenyen a budapesti hírneves atléták közül számosan indultak.

A leventék céllövő versenyével kapcsolatban az oktatók versenye is megtörtént. Itt is igen szép teljesítményt ért el. A bajnoki helyezésbe jutottak: Szentmiklósi János és vitéz Udvarhelyi oktatók 96 egységgel és Némethy Gyula vezető főoktató 95 egységsszámmal. Ugy a céllövő levente csapat tagjai, mint pedig az oktatók igen értékes tiszteletdíjakat kaptak.

Itt említjük meg még, hogy a céllövészeti terén a hajdumegyei leventék is kiváló teljesítményt nyújtottak. Egyik hajdumegyei levente lett az első az egyéni versenyben 99 egységsszámmal.

Borzalmas pillanatok.

Naponként fordul elő vasuti szerencsétlenség a vasuti sorompók hányossága miatt.

Az ujonnan megalakult és többségre jutott hajduszoboszlói városi párt le-szorította a pótagókat

Fegyelmi eljárást kérnek Erdős Kálmán polgármester ellen az OFB által kiutaltatott 50 hold föld miatt

Hajduszoboszló, október 11. A városi párt élénk tevékenységet fejt ki Hajduszoboszlón. Alig alakult meg Békely Lajos lelkes elnöke mellett

a városi bizottsági tagoknak több, mint a fele önként jelentkezett s azóta is folyton iratkoznak be új tagok — különösen a gazdaközönség köréből — ughogy ma már kétharmad többségük van a képviselőtestületben.

A fürdőügy miként való megoldása kapcsán indult meg a mozgalom. Segítette aztán a tömörülést az 1929. évi költség-előirányzat kinyomatása, melynek kapcsán a városi vezetőség az 50% községi pótagón felül

a kereseti adót 5-ről 10%-ra akarta emelni s a vagyon- és jövedelemadó-nak 91 százalékkal való megpótlé-kolását javasolta.

Végül minden jobbérzésű bizottsági tag odasorakozott, amikor nyilvánvalóvá lett a Debreceni Független Újság útján, hogy dr. Erdős Kálmán polgármester 50 holdas mintagazdaságot utaltatott ki magának a vitézek és rokkantak meg-rövidítésével, az OFB útján.

Vasárnap lesz az első közgyűlés a szervezkedés óta, amelyre a városi párt teljes felkészülve vonul fel.

A fürdőügyet a szerződés megsemmisítése után teljesen ujonnan akarja tárgyalni a miniszteri leirat értelmében a részvénytársasággal a városi párt

s ha nem sikerül a megegyezés, házi kezelésbe veteti az üzemet.

A költségelőirányzatot a beruházási tartozások konvertálása és

kellő takarékoság útján sikerült a városi pártnak úgy átalakítani, hogy az 50 százalékos pótagó fedezi a szükségletet

s nem kell a csekély ipart és kereskedelmet és a gazdaságot külön adók ki-vetésével még jobban legyengíteni.

Dr. Erdős Kálmán polgármester ellen pedig fegyelmi vizsgálatot kérnek

az OFB ítélet létrehozása körül kifejtett szabálytalan és önző eljárása miatt.

A városi pártnak javaslatait az ügyeket előkészítő állandó választmány is egyhangulag magáévá tette s úgy kerülnek azok a vasárnapi közgyűlés elé. — Dr. Erdős Kálmán csekély számu hívei most mindent elkövetnek a tömören álló városi párt megbontására s bent jártak Hadházy Zsigmond dr. főispán-nál is, mert nem merik a fegyelmi javaslat tárgyalásának a vezetését egyik helybeli vezető tisztviselőre sem bízni s panaszt tettek, hogy barátjukat nehéz helyzetben az önértetes tanácsstagok is magára hagyták. Az érdekesnek ígérkező közgyűlés lefolyásáról keddi számunkban részletes tudósítást fogunk adni.

PRAGÁBAN ISMÉT ÖSSZEOMLOTT EGY HAZ.

Prágából jelentik: A késő éjszakai órákban jelentés érkezett a rendőrigazgatósághoz, hogy a cseh főváros Lieben nevű negyedében egy ötemeletes épülő ház 11 óra tájban óriási robajjal összeomlott. Tekintettel arra, hogy az éjszakai órákban az építkezési munka szünetel, valószínűen nem esett emberéletben kár. Az újabb katasztrófáról még hiányzanak közelebbi részletek.

BUKTATJÁK AZ OLAHOK A MAGYAR ÉRETTSÉGIZŐ FIUKAT.

Szatmár, október 11. Szatmáron és a környékbeli gimnáziumokban 259 magyar diák jelentkezett érettségi vizsgá-latra. Ezek közül a bizottság 174-et el-buktatott. A nagybányai liceum érettségi-ző növendékeinek 84%-a bukott meg. Az érettségi biztosok utasítást kaptak Bukarestből, hogy a legszigor-ban vizsgáztassanak.

Francia, olasz, portugál:

Szardiniák Pisztráng
Kaviár tonnhál
Ost seé hering

és mindenféle halkülönlegességek a legfrissebbek:

Pálffynál

KOSSUTH UCCA 7. SZÁM. TELEFON 16-91. SZÁM.

Állandóan friss herceg Eszterházy-féle felvágottak.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG telefonszámjai:

Kiadóhivatal — — — — — 18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal — — — — — 10-20
Szerkesztőség éjjel — — — — — 18 és 812

— A városi tanács és a vasmunkások jubileuma. A Magyarországi Vas-Fém munkások Szövetsége vasárnap tartotta meg jubiláris diszgyűlést s ezzel kapcsolatban ünnepséget. Erre meghívta a városi tanácsot is, amely azonban — mint azt dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok a tanács esztörtöki ülésén bejelentette — nem vehetett részt az ünnepségen, tekintettel arra, hogy ugyanakkor volt a dunáninneni városok értekezlete. A városi tanács azonban a tiszteletjegyet megváltotta és ez az összeget elküldi a szövetség helyi fiókjának.

— Izraelita istentisztelek a Deák Ferenc uccai templomban: Berész, újholdhirdetés szombatján pénteken este 7 órakor, szombaton reggel Haskomoh 5 órakor. Muszaf-ima bármiegy avatással délelőtt fél 11 órakor. Mincho-ima délután fél 4 órakor. Maariv-ima háromnegyed 5 órakor. A Kápolnási ünnep 8 órakor. Hétköznapokon reggel fél 7 órakor és este egy negyed 6 órakor Az elnökség.

— Debrecen a nyiregyházi hősi emlékmű leleplezésén. A szabolcsmegyei hősi halottaknak Nyiregyházán nagy-szabásu emlékművet állítanak, amelynek a leleplezése október 21-én lesz, országos keretek közt, a nyiregyházi Bessenyei téren. Erre a leleplezésre meghívták Debrecen várost is, amelynek képviselőiben dr. Vásáry István polgármesterhelyettes és dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok jelennek meg az ünnepségen és koszorút is helyeznek el az emlékművön.

— Haukland nem jön Debrecenbe. Haukland, a nagy norvég író jelenleg Magyarországon tartózkodik és úgy volt hogy több napot tölt a Hortobágyon és Debrecenben. Ma azonban távirat érkezett Germanus Gyulától a PEN Club főtákarától a polgármesteri hivatalhoz s a táviratban közölte, hogy Haukland elnézést kér, de nem jöhet Debrecenbe, mert hirtelen megbetegedett.

— Megfelebbezték a haiduruhák vállalatba adását. A városi tanács Debrecen város egyenruházott alkalmazottainak ruhaszükségletére versenytárgyalást hirdetett s a beérkezett ajánlatok között a két hajduruuhák szállító-sára vonatkozólag a Szedlák és Vámos cégét fogadta el. Ezt a határozatot az egyik érdekelt cég most megfelebbezte. A tanács a felebbezés folytán esztörtöki ülésén elhatározta, hogy ellenőrző szakértőnek Békés Lajos kereskedelmi tanácsost, a Kereskedő Társulat elnökét kéri fel.

— Nagy Ilyólya fényképészeti műterme Rákóczi ucca 35. szám. Vasárnap is egész nap felvételek.

— Eltemették Magyar Géza egyetemi tanárt. Budapestről jelentik: A központi egyetem előcsarnokából ma temették el Magyar Géza dr. egyetemi tanárt. A gyászszertartást Mihályffy Ákos dr. apát egyetemi tanár végezte. Utána Illés József dr. egyetemi tanár, képviselő mondott a tudományegyetem nevében bucsu-beszédet. Balogh Jenő főtákar a Tudományos Akadémia nevében beszélt. Magyar Gézát a Kerepesi temetőben a főváros által adományozott diszshelyen helyezték örök nyugalomra.

— Megjött a női ipariskola textil-technológiai gyűjteménye. Mint meg-irták, a városi tanács a női ipariskola számára Németországból textiltechnológiai gyűjteményt rendelt. A gyűjtemény, amely 550 pengőbe került, meg-érkezett Debrecenben és azt a tanítás szolgálatába állították.

SIPKOVITS BÉLA
Tűkőrgyártás. Üvegcsiszolás.
Kirkatok tükrözése, épület és portál üve-gezés. Nagyvárad u. 15. (Sziv u.) Tel. 356.

Székelési zavarok, bélgyomorszedülés, izgalmi idegesség, félelemérzés, bölános rosszullet esetén a terenc József” keserűviz a bélesatorna tartalmát gyolom nélkül kiüríti, a vérke-dítja és tartós megkönny-Az évszázad legkiválóbb-terenc József vizet ugy-nőknél és gyermekeknél-nyel alkalmazták. Kaphat-rakban, drogériákban és fit-

A záróra meghosszab-gyar Héten. Ismeretes, h-let rendezőbizottsága a- alatt a zárórának egy óra-hosszabbítása, valamint- Hétre eső két vasárnapo-munkaszünetnek felfüg-nyában feltérlesztéssel fö- kedelmi miniszterhez. M- tülünk, hogy a keresked- holnap, pénteken délelöt- tekezletre hívta össze a- rendezőbizottságát, a vi- vezetőit és az alkalmaz- teit, hogy vaz ügyet köz- tárgyalják le. Az értekez- delmi minisztérium XX- ban lesz.

— Menyasszonyi felv- kiállításban Ruzieskánál

— A Bocskay városi városi tanács esztörtö Csűrös Ferenc tanácsno- hogy a Bocskay 2500 p- mentes városi kölcsönö- ési határidejét a közgy- géig meghosszabbította. - ben az értelemben utasi- vevőséget a kölcsön nyi-

— Ön most tartja es- feledeje magát levétetni Li- mében.

— Bemeselek az- levő fákat. A keresked- körrendeletet küldött- amelyben utasítja a ható- géplárművek által haszn- a kanyarulatoknál levő u- rokat be kell meszneli. h- lat feltünőbb legven. A- kedés megkönnyítése, i- elhárítása indokolja a m- letet.

— Magánlakértésért- gazdát. A mult évben C- mőkerti háztulajdonos h- ködött Borbély Sándorné- ködés ideje alatt már je- lást kivenni akarók, ak- akart vezetni Borbélyné- bélyné becsapta az ajtó- vendége előtt. Kijelent- a lakás kulcsát át nem a- be idegert a szobájába. A- vel behatolt és heves ve- köztük, amelynek során- négy léccel úgy megüt- pon belül gyógyuló séri- Borbélyné feljelentésére- járás Csonka ellen, akít- vényeszek magánlakért- testisértés miatt 3 hónap- Az ügy felebbezés folyt- kerül.

— A legolcsóbb és leg- dek rokonnak, ismerős- egy fénykép Liener Béla-

Óriási h- A hogyomlás tönkret- Az c-

Székelési zavarok, bélgörcs, puffadság, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szívdigresség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és a bélesatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja és tartós megkönnyebbülést okoz. Az évszázad legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A záróra meghosszabbítása a Magyar Hétben. Ismeretes, hogy a Magyar Hét rendezőbizottsága a hét tartama alatt a zárórának egy órával való meghosszabbítása, valamint a Magyar Hétre első két vasárnapon a vasárnapi munkaszünetnek felfüggesztése tárgyában felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez. Most arról érteztünk, hogy a kereskedelmi miniszter holnap, pénteken délelőtt 11 órára értekezletre hívta össze a Magyar Hét rendezőbizottságát, a vidéki kamarák vezetőit és az alkalmazottak szervezeteit, hogy vaz ügyet közös megértéssel tárgyalják le. Az értekezlet a kereskedelmi minisztérium XX. ügyosztályában lesz.

— Menyasszonyi felvételek művészi kiállításban Ruzieskánál Piac u. 32.

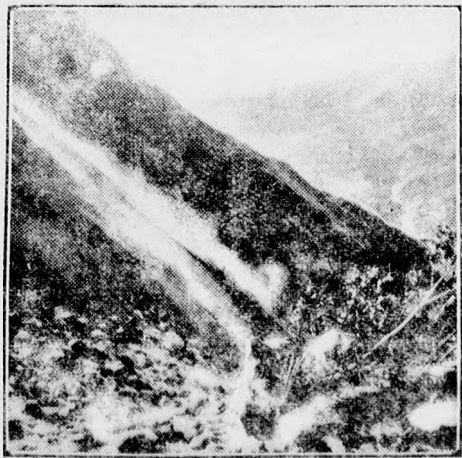
— A Bocskay városi kölesőne. A városi tanács csütörtöki ülésén dr. Csűrös Ferenc tanácsnok bejelentette, hogy a Bocskay 2500 pengős kamatmentes városi kölesőneinek visszafizetési határidejét a közgyűlés ez év végéig meghosszabbította. A tanács ebben az értelemben utasította a számvérvőségét a kölesön nyilvántartására.

— Ön most tartja esküvőjét?! El ne feledje magát levétni Liener Béla műtermében.

— Bemészlik az utkanvarulatnál levő fákat. A kereskedelmi miniszter körrendeletet küldött a városokhoz, amelyben utasítja a hatóságokat, hogy a gépjárművek által használt utvonalakon a kanyarulatoknál levő útszéli fákat, karókat be kell meszelni, hogy a kanyarulat feltűnőbb legyen. A gépkocsi közlekedés megkönnyítése, illetve a veszély elhárítása indokolja a miniszteri rendeletet.

— Magánlaksértésért elítélték a házigazdát. A múlt évben Csonka János homokkerti háztulajdonos házából kiköltözött Borbély Sándorné lakó. A költözködés ideje alatt már jelentkeztek a lakást kivenni akarók, akiket Csonka be akart vezetni Borbélyné szobájába. Borbélyné becsapta az ajtót a házigazda és vendége előtt. Kijelentette, hogy míg ő a lakás kulesát át nem adja, nem enged be idegent a szobájába. A házigazda erővel behatolt és heves veszekedés támadt köztük, amelynek során Csonka Borbélynét egy léccel úgy megütötte, hogy 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. Borbélyné feljelentésére megindult az eljárás Csonka ellen, akit a debreceni törvényszék magánlaksértésért és könnyű testi sérülés miatt 3 hónapi fogházra ítélte. Az ügy felebbezés folytán a tábla elé került.

— A legolcsóbb és legkedvesebb ajánlók rokonnak, ismerősnek, barátoknak: egy fénykép Liener Béla műterméből.

Óriási hegyomlás Svájcban a Monte Arbino hegyenél. A hegyomlás tönkretette messze környék útjait és a közelfekvő gazdaságokat. Az omladékok az egész völgyet betöltötték.

— Alljon meg néhány percre, ha a Csapó ucca elején jár és nézze meg a Liener Béla fényképész szobánál szebb képeit.

— 25 vagon makkot termel Debrecen az idén. A városi tanács csütörtöki ülésén megjelent Kovács Kálmán erdőfőtanácsos és bejelentette, hogy Debrecen város erdőiben az idén 25 vagon makkra lehet számítani. Ebből a városnak magának mintegy 16 vagonra van szüksége, a többit értékesíteni fogja, még pedig szabadkézből. Az eladásnál 18 pengő árat lehet elérni, a szedési költség viszont 5.50 pengőre tehető mázsánként.

— A debreceni gyerekek kedvenc ténykésze Ruzieska. Piac ucca 32. Műterem állandóan látve.

— Gramofonokat kapnak az iskolák. Budapestről jelentik: A kultuszminiszter rendelete a magyar zene és népművelés szolgálatába állítja a gramofont. Ebben az évben 1100 gramofont és megfelelő lemezeket osztanak szét az iskolákban és az iskolán kívüli népművelés céljaira. A miniszter felhívta a városi és vármegyei iskolán kívüli népművelő bizottságokat, jelentsék be azokat a községeket, ahova elsősorban kell gramofon készülékeket adni.

— Földrengés. Budapestről jelentik: A budapesti földrengéstani intézet műszerei 970 kilométer távolságban erős földrengést jeleztek. A műszerek maximális kilengése 13 mm volt.

— Krisztus hívő zsidók. Varsóból jelentik: Egy az orosz határ melletti lengyel községben megalakult a Krisztus hívő zsidók szektája.

— Király kávé mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávé! Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Degenfeld tér 11.

— A városi tanács. Debrecen, 1928. év október hó.

RADIO

Péntek, október 12.

Budapest 557.5 (3), (20): 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12 órakor déli harangzó az Egyetem téri templomból. Utána: Kamarazene. (Temesváry—Kerpely—Polgár.) 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 3.30: Gerő Zoltán, m. kir. kiséretügyi adjunktus előadása: „Szület utáni teendők a szülőben”. 4: Harsányi Gizi mesél a gyermekeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 5: Kenedy Géza előadása. 5.50: Az Első Budapesti Citerakór hangversenye. Vezényel: Bundschuh István karnagy. 7: „Mit lizen a Rádió?” 7.30: A m. kir. Operaház „Bohémélet” előadása. Dalmi név képen. Szövegét írták: Giacosa és Illica. Fordította: Radó A. Zenéjét szerzette: Puccini Giacomo. Vezényli: Failoni Sergio. Rendezi: Rékai András. 10.15: Pontos időjelzés, hírek, időjárás-jelentés és ügétversenyeredmények. Utána: Cigányzene.

Külföld: 11.00: Bécs: Zene. 3.00: Zürich: Gramofon. 4.30: Milánó: Jazz-band. 5.00: Bécs: Zeneakadémia. Nápoly: Dalhangverseny. 6.30: Hamburg: Angol nyelv. 7.00: Brüm: Gramofon. München: Jazz-band. 7.15: Stuttgart: Angol lecke. 7.30: Bécs: Olasz lecke. Königsberg: Francia lecke. 7.32: Lausanne: Német nyelvelcke. 7.46: Lausanne: Angol nyelvelcke. 8.00: Berlin: Kamarazene. Frankfurt: Szimfonikus

est. Lipese: Hangverseny. 8.05: Bécs: Puccini: Tosca (opera). 8.15: Zürich: Egyházi hangverseny. 8.50: Nápoly: Massanet: Wertier (opera). 10.10: Langenberg: Esti hangverseny. 10.15: Lipese: Zene.

25342/1928. II.

ZART AJANLATI VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMEY FAKITERMELESRE.

Debrecen sz. kir. város tanácsa az 1928. év őszétől az 1929. év tavaszáig végzendő erdőkitermelési és tuvarozási munkálatokra zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. Az ajánlat tárgyát kezezi körülbelül

- 3.000 köbméter mufa,
- 30.500 ürméter hasábfá,
- 5.600 ürméter dorongia,
- 9.200 ürméter galyta,
- 8.400 ürméter tuskó kitermelése

és a kijelölt vasuti rakodóhoz, vagy rak-tárhoz való beközelítése.

A versenytárgyalási feltételek, a fakitermelési szabályok, valamint az ajánlati minta úrlap a városi tanács gazdasági ügyosztályában (I. emelet 25.) megtekinthetők és 2 pengő díj ellenében megszereshetők. Az ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat a fakitermelésre” felirással a borítékon folyó évi október hó 27-ének déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalba adandók be. Az ajánlatok felbontása október hó 27-én déli 1 órakor történik a Városháza tanácstermében nyilvánosan. Elkésve adott, vagy a feltételeknek meg nem felelő, valamint távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Debrecen, 1928. év október hó. Városi tanács.

SZÍNHÁZ, MŰVESZET

MŰSOR:

PÉNTEK: Régi nyár. Operett. Bérlet-szünet.

SZOMBAT: Régi nyár. Operett. Bérlet-szünet.

VASÁRNAP délután: Nebántsvirág. Operett. Este: Régi nyár. Operett. Bérlet-szünet.

HÉTFŐ: Régi nyár. Operett. A) bérlet. KEDD: Régi nyár. Operett. B) bérlet. SZERDA délután: Hamlet. Tragédia. Ifjúsági előadás. Este: Régi nyár. Operett. C) bérlet.

CSÜTÖRTÖK délután: Hotel Imperial. Színmű. Zóna előadás. Este: Régi nyár. Operett. D) bérlet.

PÉNTEK: Régi nyár. Operett. Bérlet-szünet.

SZOMBAT: Régi nyár. Operett. Bérlet-szünet.

VASÁRNAP délután: Cärevecs. Operett. Este: Régi nyár. Operett. Bérlet-szünet.

.....

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Figyelmeztetés: Mától kezdve az esti előadások pontban fél 8 órakor kezdődnek! A Nebántsvirág vasárnap délutáni előadása pontban fél 4-kor kezdődik!

A Régi nyár 12 szenzációja: 1. Pompás szöveg, mulatságos cselekmény, fehérr operett. 2. Csupa sláger, filmbemésző verbéli operettművészi. 3. Kaprázatos kiállítás, fényes díszletek, elegáns ruhák. 4. Remete Géza főrendező rendezésében tökéletes előadás. 5. Csanak Béla karnagy vezényletével kifogástalan zenekar! 6. Kovács Terus 12 szenzációs ruhájával a primadonnaszerepben. 7. Tihanyi Jutka elragadó bakfija. 8. Tamás Benő—Halasiné kacagató szerelmes párja. 9. Antók Ferenc—Lázár Tihamér hódító eleganciája. 10. Misoga László—Sugár Mihály szédületes groteszk táncai. 11. Ének, tánc, divatrevü. 24 táncos görll és boy. 12. Frici fejdísz-kreációk. Kovács Nővérek szenzációs görll-ruhái. Bercsényi Tibor festőművész művészi díszletei!

A Régi nyár egész héten minden este fél 8-kor! Az első három előadásra sorba állva tömegesen váltják meg jegyeiket az érdeklődők!

Nebántsvirág vasárnap délután fél 4 órakor olcsó árakkal. Nebántsvirág kacagató operett. bibáios muzsika vasárnap délután. Cimszereplő: Ferenczy Marian, orgonista: Szigeti Jenő, őrnagy: Misoga, őrmester: Tamás, színigazgató

Sugár, hadnagy: Unger István, fejedelmasszony: Halasiné. Jegyváltás! Nebántsvirág: kacagó délután!

MOZI

Uránia

Péntek—szombat—vasárnap: Világfilm!

ROMBADÓLT BÁLVANYOK

(Ha az Istenek összefognak). Egy elhurcolt spanyol nő regénye 10 felvonásban. Főszerepben: Dolores Costello, Warner Oland.

Megelőzi: Kisérők: Fox Journal, Zell am See természeti kép és Szerencsétlen flótás, bohózat.

Víg színház

Világattrakció!

Irtá, rendezte és a főszerepet játssza: Charlie Chaplin.

CIRKUSZ.

Egy felszeg fiúkö szomorú és vidám kalandjai 7 felvonásban.

Megelőzi: FEHÉR PANTALLÓ.

Akit nem hagy cserben a szerencse 8 f. Főszerepben: Johnny Hines.

Apolló

Szombat—vasárnap:

Az évad első Putty Lia filmje: CHARLOTTE KICSIT BOLOND. Színmű 8 felvonásban.

Megelőzi: A MILLIOMOS JIMMIE

Vidám kalandok egy meg nem történt gyilkosság körül 8 felvonásban.

Főszerepben: Richard Talmadge.

Meteor

Szombaton:

NE LÉGY BABONÁS. Különös történet 8 felvonásban.

Douglas Fairbankssal. És a fényes kíséző műsor.

Előadások: 7 és 9 órakor.

SPORT

Vasárnapi amatőr program

A válogatott mérkőzés ellenére is játszanak alosztályú csapataink vasárnap bajnoki mérkőzéseket.

Debrecenben a serlegdöntő előtt mérkőzik a DTE és a DEAC. Az egyetemi csapat megerősített összeállításban fog szerepelni.

Berettyóújfaluban az elmúlt vasárnapról elmaradt DMTE—BUSE mérkőzést játszik le és a munkások valószínűleg megszerezik első pontjaikat.

Nagykállóban már is kiesési derby jellege lesz az NSE—TMOVE mérkőzésnek, amely heves küzdelmet ígér.

A II. osztályú bajnoki mérkőzések során vasárnap délelőtt Debrecenben a Diószegi uti pályán játszódk le a Székvár FC—NyMTK mérkőzés.

Nyiregyházi Ny. Vasutas—Ny. ÖTSE találkozás lesz.

A NYITVE barátságos mérkőzést játszik szintén Nyiregyházi a KSE csapatával, de természetesen a válogatott játékosok nélkül fog a két csapat kiállni.

Bíróküldés a vasárnapi mérkőzésekre. DEAC—DTE: Nagy Daniél. BUSE—DMTE: Róth Miklós. NSE—TMOVE: Földes Miklós. Székvár—NyMTK: Pauló István. NyVSC—NyÖTSE: Hajdu Dezső. KSE—NTVE: Szántó Zoltán.

Ki vezeti a Budapest—Kelet mérkőzést? A bíróküldő bizottság még nem jelölte ki a vasárnap Debrecenben lejátszásra kerülő Budapest—Kelet mérkőzés bíróját. A KLASZ Iváncsics, Boronkay és dr. Juhász Attila neveit hozta javaslatba, míg a BLASZ csak Boronkay vagy Iváncsics kiküldését kérte. Tekintve, hogy dr. Juhász vezeti a Bocskay—Budai 33 mérkőzést, míg Boronkayt a Hungária—Ujpest

Nurmi
a finn csodafutó, aki Budapesten is futott, a berlini világválogatásán 19210 méteren új világrekordot állított fel.

mérkőzés levezetésére delegáltak, egészen biztosra vehető, hogy a debreceni mérkőzést Iváncsics fogja vezetni.

Wetzer, a Kínizsi volt centere az Újpest csapatához szerződött. A kitűnő csatár annak idején a Boeckayhoz igazodott, de közben megváltoztatta szándékát és váratlanul Újpesten termett. A Kínizsi 5000 pengőt kapott Wetzer átengedéséért, de a román szövetség ennek ellenére is megtagadta kiadatását. Most Újpest egyik előkelő vezetője Bukarestbe utazott, hogy Wetzer kiadatását kieszakozolja, mert vasárnap Újpest csatársorának irányítását már rá szeretnék bízni.

A fegyelmi bizottság ítéletei. A fegyelmi bizottság csütörtöki ülésén a következő határozatokat hozta: Görgey József DEAC játékosát 3 hétre tiltotta el a nyilvános szerepléstől, míg Kiss J. DTE és Oláh NSE játékosokat megdorgálta. Kalmár DTE játékosát felfüggesztették az ellene emelt vád alól.

A Boeckay komplett összeállításban veszi fel a küzdelmet a Budai 33 ellen. A csapat így fog felállni: Hübner—Fejér, Dettrich—Vampetics, Sággy, Keviczky—Markos, Vincze, Teleky, Semler, Mertin. Tartalék: Baik.

A Budapest—Kelet mérkőzés szabadjegyei. A KLASZ vezetősege ezúton értesíti az érdekelteket, hogy a Budapest—Kelet mérkőzés szabadjegyei pénteken este vehetők át a szövetség hivatalos helyiségében (Arany Bika épület).

A kishárdai Galambos indul a cseh marathóni bajnokságban. Kassán vasárnap dél el Csehszlovákia marathóni bajnoksága, amelyen Galambos, Zelenka és Lovass is indul. Galambos hátrózott favorit, aki kassai vélemények szerint 2 óra 45 perccel belüli idővel fogja legyőzni az olimpiászon kitűnően szerepelt cseh Kroffot.

A DTE birkozóversenye. A Debreceni Tornaegylet e hó 21-én délután három órakor a Péterfia ucca 76. szám alatt lévő tornacsarnokában kerületi ifjúsági birkozóversenyt rendez öt súlycsoportban. Pehelysúly 55, könnyűsúly 60, kisközépsúly 65, nagyközépsúly 70 kilósok, nehézsúly 70 kilón felül lévők részére. Nevezési díj személyenként 50 fillér, amely a mérlegelésnél fizetendő. Díjazás: Minden súlycsoport győztese a DTE kiscsúszást, második helyezette nagy bronz, harmadik helyezette kis bronz érmet kapja. Nevezési zárlat e hó 19-én este hat órakor. Weinberger Sándor DTE birkozó szakosztályi előadó.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti állatvásárok.

Budapest, október 11.
A mai vágómarhavásárra felhajtottak 739 vágómarhát. Vontatott üzletmenet

mellett a bikák 2—4 fillérrel drágultak, egyéb minőségek ára változatlan maradt. Prima hizott marhák iránt a kereslet nagyobb. Az árak így alakultak: Ökör legjobb minőségű 100—124, kivételesen 136, közepes 82—98, gyengébb 60—80; bika legjobb minőségű 98—110, kivételesen 114, közepes 84—96, gyengébb 68—82; tehén legjobb minőségű 92—110, kivételesen 115, közepes 72—90, gyengébb 48—70; bivaly 50—64; növendékmarha 56—100, kicsontozni való marha 30—48 fillér.

A terencvárosi sertésvásárra 3500 volt a felhajtás. Eladtak elősúlyban kilogramként könnyű sertést 152—190 fillérért. A vásár irányzata vontatott volt.

Terménytőzsde.

Budapest, október 11.

A készáruvásáron egészen minimális volt a forgalom. A malmok alig vettek részt a vásárlásban, az uton lévő áruból ellenben jobb volt a kínálat, aminek következtében a buza és a rozs 10—10, a másodrendű zab pedig 25 fillérrel olcsóbbodott.

A határidőpiacon a márciusi és májusi határidő buza szintén körülbelül 16—20 fillérrel esökkent.

Határidőüzlet: Buza: Október 26.40, zárlat 26.40—42. Március 28.70, 68. 74, 78. 76, zárlat 28.76—28.78. Május 29.42, 46, 40, 48, zárlat 29.46—29.48. Rozs: Október 25.54, 52, zárlat 25.52—54. Március 27.62, 72, 74, 70, 74, zárlat 27.68—27.70. Tengeri: Julius 30.42, 38, 50, 46, zárlat 30.44—46. Május 29.82, 72, 78, 74, zárlat 29.74—76.

Készáruüzlet hivatalos árljegyzései: Buza: tiszai 77 kg 26.30—50, 78 kg 26.50—26.70, 79 kg 26.75—95, 80 kg 27—27.10, felsőtiszai 77 kg 26.25—45, 78 kg 26.45—65, 79 kg 26.70—90, 80 kg 26.90—27.00, fejérmegve 77 kg 26.15—35, 78 kg 26.35—60, 79 kg 26.60—80, 80 kg 26.80—90, dunántúli 77 kg 26.15—35, 78 kg 26.35—60, 79 kg 26.60—26.80, 80 kg 26.80—90, pestmegve 77 kg 26.20—40, 78 kg 26.40—65, 79 kg 26.65—85, 80 kg 26.85—95. Pestvidéki rozs: 24.75—85, egyéb 24.75—24.85, tak-árpa 1. 26.75—27.00, II. 26.50—26.75, felsőm. sörárpa 28.25—29.25, egyéb 27—28.00, köles 26—27.00, repce 46—46.50, tengeri 31.40—75, zab I. 26.50—75, II. 25.75—26.00, korpa 20—20.25, lucernamag 160—170, lóheremag 190—210.

Valutárfolyamok.

Budapest, október 11.

Angol font 27.78—27.88, Belga frank 79.50—79.80, Cseh korona 16.93—17.01, Dán korona 152.50—153.10, Dinár 9.99—10.05, Dollár 570.75—572.75, Francia frank 22.40—22.60, Hollandi forint 229.15—230.15, Lengyel zloty 64.05—64.35, Lei 3.435—3.485, Lira 30—30.25, Német márká 136.15—136.65, Norvég korona 152.45—153.05, Osztrák schilling 80.375—80.725, Spanyol peseta 92.55—93.15, Svájci frank 110.025—110.425, Svéd korona 152.95—153.55.

Nyilt-tér.*)

Üzletátvétel.

Gazdag József debreceni Fehérlő vendéglőjét és szállodáját ügyfelem átvenni szándékszik. Felhívom a hitelezőket, hogy követeléseiket 8 nap alatt írásban jelentsek be. Későbbi bejelentéseket nem akceptálok.

Dr. Takács József ügyvéd,

Debrecen, Ferenc József ut 77.

* E rovatban közöltétek nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Mátyás kifogástalanul fest, mos, tisztít Péterfia ucca 8 Hatvan ucca 43.

Uj szücsmühely! Király ucca 5.

Mindenmü szücsmunkát, átalakításokat javításokat jutányosan vállalok. **LEHNER szücsmesier.**

Kifutó lányt vagy fiut felvesz a Hegedüs és Sándor rt. nyomda. Piac 49.

1392—1928. vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A debreceni kir. járásbírósnak 1927. Pk. II. 30.097. számú végzése folytán 160 pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítelt kamatai 106.48 pengő eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Gutfreund Sámuel ügyvéd által képviselt Süsskind és Friedmann cég, valamint a csatlakoztatott Szücs Gyula 168 pengő tőke és jár. iránt javára debreceni lakos ellen 1928. évi október hó 12. napjának délután fél 1 órakor Helyben, Kontek ucca 12. számú háznál 306 és 1200 pengőre becsült ingók, u. m.: butorok, zongora bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § értelmében. Debrecen, 1928 szept. hó 28. napján.

Rákóczy László, bír. végrehajtó.

Miért dicsérik

mindentelé a folytonégo szabadalmazott

Cóburg - kályhákat?

M e r t :

1. A legsilányabb szén és tőzeg is kitűnően ég bennük.
2. Egyenletes meleget adnak.
3. Samottbélése a kályhát a tűz kialvása után is soká melegen tartja.
4. Zománcozott és nikkelezett kivitelben a legkényesebb izlést is kielégíti.
5. Vételáruk a tüzelőanyagot elérte megtakarítással hamarosan megtérül.

Mielőtt kályhaszükségletét fedezné,

saját érdekében kérjen ajánlatot és prospektust a

Magyar Szabadalmazott Patkógyár Részvénytársaságtól

Hid ucca 4. szám.

Telefon 10—60.

Kapható minden vaskereskedésben!

Padlólakk

magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletében **Piac ucca 10. szám, Bikával szemben.**

Gönczy Gábor

cserépkályha és takaréktűzhely vállalat

Debrecen, Csapó ucca 19. sz. Telefon 568.

Elvállal: cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását. Hardtmuth-cserépkályhák egyedárúsítása.

Hallatlan olcsón

árusítom megvett nagybemennyiségű női és férfi divatárakat:

- Férfi pulneleju ing P 3.60
- Zefir alsónadrág P 1.45
- 140 cm. fekete klott P 2.80
- Mosott chiffon P 0.77
- Vastagszálú vászon P 0.69
- I. rendű batizst chiffon P 1.68
- Duplaszéles fehér grenadin P 2.20
- Flanell sok színben P 1.40
- Krepedechine P 5.60
- Krepedechine nehéz minőség P 7.50
- Férfiöltöny szövet P 3.50-tól
- Futószőnyeg P 2.20
- Poulover, I. rendű, gyapju P 10.50
- Paplanok, szetterek, damaszt, divatszövetek, harisnyák, kabátkelmék rendkívül leszállított árban.

WEISZKRÓN JÓZSEF
Piac u. 9., autó-üzlet mellett.

Elsőrendű munka

legújabb divat szerint, legolcsóbban készülő **Sugár Sámuel** uriszabónál Varga ucca 16. Telefon 13—97.

Prima száraz, bűk és tölgy

TÜZIFA

hasábosan vagy felaprítva, porosz kőszén, bányákoksz telepen vagy hazaszállítva legolcsóbb a **FAFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL** Vágot fát leplombált zártkosban szállítunk. Telefon 156. Salétrom ucca 6.

APR

EGY APRÓHIRD

HAR

a DEB

a DEB

a HAJ

főkiadóhivatalunkban: Sz

kereskedésében

Vastagabb betűve

Felkérjük t. hirdetőink

hogy apróhirdetéseket lehetőleg a előtti órákban a be, mert így azok

DEBRECENI

FÜGGETLEN ÚJSÁG

DEBRECENI ÚJSÁG

HAJDUFÖLD

egyidőben közöl

LEVELEZÉ

Megismerkednék

fiatal független uris

Leveleket Független

kiadója „Adám” jel

KIADÓLAKÁS

Hatvan u. 49. sz

háznál műhelynek val

lyiség kiadó. Hatvan

Háromszobás lakás

— mellékhelyisé

azonnal kiadó. Csapó

50. szám.

Eladó

a Mester ucca végén

rompó mellett egy ke

ba, környha és nagy r

verandát magában r

kis ház. Értekezhetni

ucca 8.

A REJTI

Irta:

— Hogyan igaz

ságszolgáltatás csak

vizsgálat semmiképp

gyanuokokat. Tudju

szánná magát, hogy

valóban hasonlít ahh

nem egészen így volt

az egész helyzet meg

— Ehhez azonb

ges volna, hogy Méla

besítésnél.

— Ott lesz — m

Ez meglepetés v

dett ki.

— Ott leszek? .

— Igen — kiál

gon. — Most már ne

Az a kötelessége, ho

védekezzék, hogy ler

dás képtelen zsiabba

megbénította és hog

küzdjön. Ma éjjel it

helyén, mintha Jean

azt az oktalanságot,

sítés idején meg fog

len, csak akarni kell

— De le fog

grófnő.

— Nem!

Antoine Fagera

és arca oly erős hitet

lamare engedelmess

— Segíteni fogu

APRÓ HIRDETESEK

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÖIG HARMINC FILLÉR és EGYSZERRE HÁROM REGGELI LAPBAN JELENIK MEG:

a DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban,
a DEBRECENI ÚJSÁG-ban és
a HAJDUFÖLD-ben.

APRÓHIRDETESEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban: Ferenc József ut. (Piac ucca) 49. szám, fiókiadóhivatalunkban: Széchenyi ucca 2. szám, a Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám és fenti lapok kiadóhivatalában.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítatnak. Üzleti hirdetések más tarifá alá esnek.

Felkérjük
t. hirdetőinket,
hogy apróhirdetéseiket lehetőleg a délelőtti órákban adják be, mert így azokat a DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG DEBRECENI ÚJSÁG HAJDUFÖLD egyidőben közölheti!

LEVELEZÉS

Megismerkednék fiatal független úrnóval. Levelet Független Újság kiadójába „Adám” jelíggel. 3191

KIADOLAKÁSOK

Hatvan u. 49. sz. háznál műhelynek való helyiség kiadó. Hatvan u. 58. 1080

Háromszobás lakás — mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Csapó ucca 50. szám. 197

Eladó a Mester ucca végén a sorompó mellett egy két szoba, konyha és nagy nyitott verandát magában foglaló kis ház. Értekezhetni: Vár ucca 8. 204

IRODAHELYISÉGNEK alkalmas 3 szobás lakás a Ferenc József ut. 34. sz., I. emeleten kiadó. Értekezhetni Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében. 3008

Kiadó Mester ucca végén két szobás kislakás nagy nyitott verandával, különálló ház. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 205

KÖZPONTBAN két ur részére központi fűtéses lakásban butorozott szoba fürdőszoba használatos november 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 3145

Kiadó Böszörményi ut. 79. számú 2 szoba, előszoba, konyha, speiz november 1-re. 196

Kiadó téli-nyári három szobás lakás mellékhelyiségekkel, az egyetemhez és villamos megállóhoz közel. Értekezni délelőtt Ref. theol. fakult. dékánja, kollégium. Délután Sestakert, Komlóssy ut. 66. számú villa. 1904

ALLÁST KERESŐK

Intelligens német kisasszony keres állást gyermekekhez, helyben vagy vidéken november elsejére. Megkeresések „Gráci” jelíggel a kiadóhivatalba kéretnek. 165

Fűszersegéd, fiatal, f. hó 15-re felvétetik. Varjas Lajos, Rákóczi ucca 13. 1083

Keresek egy péksegédet, akinek önálló iparjogosultsága megvan. Cim a kiadóban. 3203

Óráskönyvelést, levelezést jutányosan vállalok. Levelet „Mérlegképes” jelíggel a kiadóba kérem. 3188

Allást keres mérlegképes tisztviselő bank- és áruüzleti gyakorlattal. „Tisztviselő” jelíggel a kiadóba. 192

Bejáró kisleányt felveszek. Bikabérbáz, moziudvar, I. emelet 6. 189

Francia-német szakos egyetemi hallgató nyelvoktatást, korrepetálást olcsón vállal. Cim a kiadóban. 3062

Egy cipésztanuló és egy hetes felvétetik. Boldogfalva ucca 2. 3202

Egy jó munkás kraccos nő felvétetik. Özv. Bogáthy Mihályné, Derecske. 3178

Tanulónak egy ügyes fiu ellátással, vagy fizetéssel felvétetik Voith fűszerkereskedésnél, Árpádtér. 1082

Érettségizett urinó bármilyen írásbeli dolgozat leírógépelését és sokszorosítását vállalja. — Megkeresést a Hajdúföld kiadóba. 1082

Egy könyvelést, levelezést vállal még Balázs Andor, Darabos 27. 3152

Házias árva urileány, 4 polgárit végzett, perfekt német, — ajánlkozik gyermek mellé azonnalra is, helyben vagy vidékre. Levelet „Szerény” jelíggel a kiadóba kérek. 167

Boltiszolgát, fiatal, nőtlen felvesz Molnár szőnyegüzlet, Piac 40. 3199

Zsidó házvezetőt ajánlkozik, — Klein cselédintézetben, Csapó ucca 6. 3169

Szoptató dadának ajánlkozom 5 hónapos kisfiammal. — Perei Gyuláné, Rakamaz, Szabolcs megye. Morotva sor 252. szám. 169

Munkásleány szikvizgyárba azonnal felvétetik. Csokonai u. 28. 3193

Mosogató asszonyt felvesz a Gambrius. 201

Kifutófiut felveszünk. Fodor Testvérek, Szent Anna ucca 2. 3162

Tanár vizsgára előkészít, nevelői állást vállal vidéken. Simon Dezső, László u. 14. 3171

ÜZLETEK

Jómeneteli üzletet átvennék. Weisz, Nyugati ucca 2. 3194

Üzlethelyiség hentesnek és mészárosnak alkalmas, azonnal kiadó. — Gázgyár ucca 4. Klór. 3120

Üzlethelyiség forgalmas helyen kiadó. — Érdeklődni Hatvan ucca 1. I. emelet, ügyvédi irodában. 3002

Bármilyen üzlethelyiségnek megfelelő új lakással egybekötve kiadó. Monostorpályi ut. 48. 3147

Jóforgalmu fejlődőképes fűszerüzlet — Böszörményi ut. 243. alatt, nyulási rokkanttelepen előnyös feltételek mellett más elfoglaltság miatt átadó.

Forgalmas utvonalon üzlet vagy raktárhelyiséget keresek. — Weisz, Nyugati ucca 2. 3195

BETÖLTENDŐ ALLÁSOK

Lapkihordó asszonyok felvétetnek a kiadóban. Piac ucca 49.

Villanyszerelő tanuló jó családból felvesz Polgári Imre, Csonka ucca 20. szám. 185

Férfiing varrónőket azonnali belépésre keresünk. Benyátvarroda, Péterfia 11. 186

Főtéri üzletbe kaucióval megbízható intelligens alkalmazottat keresek (nő is lehet). Cimet a kiadóba kérem.

Rádiószakmában teljesen otthonos fiatalember, ki már hasonló üzletben volt, adja be ajánlatát a Független Újsághoz „Szerény” jelíggel. 2144

Kifutó leányokat és fiukat felvesz a Debreceni Független Újság, Piac u. 49. 4930

Egy tanuló felveszek. Glück fűszerüzlet. 154

Boltiszolgát, nőtlen, felvesz Molnár szőnyegüzlet, Piac ucca 40. 3185

Ügyes mindenes bejárónót felveszek. Róth, Kossuth ucca 9. 3180

Tanuló felvétetik Radó selyem- és rőfősüzletében, Széchenyi u. 11. 3182

Junges deutsches Mädchen wird gesucht zu einem fünfjährigen Knabe. Debrecen, Külsővásártér 4. 3186

Mindenes ügyes fiatal szakácsnő jó bizonyítványokkal kerestetik. Ajánlatok 15. előtt: ifj. Schwarz Samu üvegkereskedő, Tiszafüred címre küldendő. 3196

Volt kereskedők jelentkezzenek, szorgalmas munkával biztos megélhetést találnak. Phönix Biztosító, Simonffy u. 1-a. 1055

Szabad majoros kondásnak való fiával kerestetik. Honvéd u. 74. 1042

Házvezetőt keresek intelligensebb keresztényen uriaszonyt kis családból. Felvilágosítást ad Üzletvezetőség kapusa. 1048

CSIZMADIA- segédek zsiros aljammunkára és 2 jó cipészsegéd, kik varrott munkát is értik, azonnal felvétetnek. Molnár Ferenc, Kunmadaras.

Tisztviselő jó kézírással, ki a gépirásban is teljesen jártas, felvétetik. Írásbeli ajánlat: Müller H. Fia céghez küldendő. 3146

Tisztességes bejárónó azonnal felvétetik. Timár ucca 50. sz. 3143

Kifutófiut azonnali belépésre felveszek Deutsch, Piac 58., III. lépcső, I. 23. 3172

Egy jó munkás csizmadiaségéd felvétetik. Busi ucca 7. 178

A REJTETLAMES LAK

Irta: Maurice Leblanc. 20

— Hogyan igazolhatja? Alapjában véve az igazságszolgáltatás csak feltevésekre támaszkodik és a vizsgálat semmiképp sem erősítette meg az eredeti gyanúkat. Tudjuk, hogy a bíró habozik. Ha rászánná magát, hogy tétovázva mondja: „Ez a gyűrű valóban hasonlít ahhoz, amelyet láttam. De talán azon nem egészen így voltak csoportosítva a gyöngyök”, — az egész helyzet megváltozna.

— Ehhez azonban — mondta Arlette, — szükséges volna, hogy Mélamare grófnő jelen legyen a szembesítésnél.

— Ott lesz — mondotta Antoine Fagerault.

Ez meglepetés volt. Gilberte rémülten egyenesedett ki.

— Ott lesz? ... Ott kell lennem?

— Igen — kiáltotta Fagerault parancsoló hangon. — Most már nem szabad bujkálni és megszőkni. Az a kötelessége, hogy szembenézzen a váddal, hogy védekezze. Tudjuk, hogy a bíró habozik. Ha rászánná magát, hogy lerázza magáról a félelem és lemondás képtelen zsiabdadságát, amely mindkettőjüket megbénította és hogy rávegye fivérét arra, hogy ő is küzdjön. Ma éjjel itt fog aludni a palotában, rendes helyén, mintha Jean d'Enneris nem követte volna el azt az oktalanságot, hogy eltávolítsa innen. A szembesítés idején meg fog jelenni. A győzelem elkerülhetetlen, csak akarni kell.

— De le fognak tartóztatni... — mondta a grófnő.

— Nem!

Antoine Fagerault oly hévvel mondta ki ezt a szót és arca oly erős hitet fejezett ki, hogy Gilberte de Mélamare engedelmisséggel jéül fejet hajtott.

— Segíteni fogunk, grófnő — mondta Arlette fel-

lelkesülve. A körülmények érvényre juttatták a leány logikus szellemét és éleslátását. — De vajon elegendő lesz-e a mi jóakaratumk? Minthogy egymás után idehoztak minket, ráismertünk erre a szalonra és a könyvszekrényben megtalálták az ezüst átalvót, hajlandó lesz-e az igazságszolgáltatás elismerni, hogy Mélamare grófnő és fivére nem bűnösök, vagy legalább is büntársak? Hiszen itt laktunk ebben a palotában, amelyet abban az időben nem hagytak el, így tehát látniok kellett a két jelenetet.

— Semmit sem láttak és semmiről sem tudtak — mondta Antoine Fagerault. — Gondoljunk a palota beosztására. A gróf és grófnő lakosztályai a második emeleten vannak, balra, a kert felé. Ott ebédelnek és ott töltik az estét... Jobbra, szintén a kert felé van a cselédszoba... Alul és középen nincs senki, ugyancsak az udvarban és mellékhelyiségekben sem. Így hát teljesen szabad tér kínálkozott a cselekvésre. Ez volt az a terep, ahol a két jelenet szereplői mozogtak, ide hozták mindkettőjüket és innen szökött meg ön, kisasszony.

— Ez valószínűtlen — vetette közbe Arlette.

— Csakugyan valószínűtlen, de lehetséges. És ezt a lehetőséget még elfogadhatóbbá teszi, hogy a rejtély harmadszor bukkan fel azonos körülmények között és hogy Jules de Mélamare, Alphonse de Mélamare és Adrien de Mélamare romlását a Mélamare palota ilyen tén beosztása idézte elő.

Arlette vállalt vont.

— Így hát az ön feltevése szerint ugyanaz a cselészövény háromszor ismétlődött, mindannyiszor más és más tettesekkel, akik felhasználták a palotának ezt a beosztását?

— Igen, más és más tettesekkel, akik tisztában voltak a helyzettel. A Mélamare család titka a félelem és csüggedés titka, amely nemzedékről nemzedékre száll. Ezzel szemben áll a kapzsiság, rablás és veszélytelen támadás titka, amely egy ellentétes törzsben folytatódik.

— De miért jönnek ide ezek az emberek? Éppugy kifoszthatták volna Régine Aubryt az autóban, anélkül, hogy azt a vigyázatlanágot kellett volna elkövetniük, hogy idehozzák ebbe a palotába és itt vegyék el gyémántjait.

— Nem vigyázatlanág, hanem óvatosság, hogy

másokat gyanúsítsanak és ők büntetlenül maradjanak.

— Tölem azonban nem loptak semmit és nem is lophattak, hiszen semmim sincs.

— Az az ember talán szerelemből üldözte önt.

— És ezért is ide hozott volna?

— Igen, hogy másokra terelje a gyanút.

— Elégéséges indító ok ez?

— Nem.

— Hát akkor?

— Akkor megvan két család gyűlöletének, vetélkedésének lehetősége, amelyek egyike — ismeretlen okokból — hozzászózott, hogy elnyomja a másikat.

— A grófnak és grófnőnek tudnia kellene ezt.

— Nem. És éppen ezért maradnak alul és éppen ez idézi elő szükségképpen az ő vereségüket. Egy év-század óta párhuzamosan haladnak az ellenfelek. Amazak nem tudnak ezekről, akik mindent tudnak, cselekedésnek és támadnak. Ennélfogva a Mélamare család tagjai egy rossz szellemet teteleznek fel, aki őket üldözi, holott csak olyan emberek folytatóságos soráról van szó, akik hagyomány és szokás folytán engednek a kísértésnek, felhasználják a kínálkozó teret, elvégzik munkájukat és szeretnek nyomokat hátrahagyni... például ezt az ezüst átalvót. Így Mélamare-ékat fogják vádolni. És így az áldozatok, például ön, Arlette Marolle, vagy Régine Aubry, ráismernek arra a helyre, ahová bezárták őket.

Arlette szemlátomást nem elégitette ki ez a magyarázat, amelyben, akármilyen ügyesen adta is elő Fagerault és akármennyire megfelelt is a Gilberte által feltárt helyzetnek, volt valami „erőtlen”. Annyi ellentétes érve ütközött és annyi lényeges tényt homályban hagyott, hogy nem volt ellenmondás nélkül elfogadható. De mégis csak magyarázat volt és több tekintetben azt a benyomást keltette, hogy nincs nagyon távol az igazságtól.

— Lehet — mondta Arlette. — De az, amit képzelt...

— Amit állítok — helyesbítette Fagerault.

— Amit állít, azt az igazságszolgáltatás csak akkor fogadhatja, vagy vetheti el, ha tudomására hozzák. Ki mondja meg neki? Kinek oly erős a meggyőződése és őszintesége, hogy arra késztesse az igazságszolgáltatást, először hogy meghallgassa, aztán, hogy hogyan jelen neki?

(Folytatjuk.)

